

FİLİSTİN SORUNU ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi

FHKC

DEVRİMCİ SOL

10C/4810

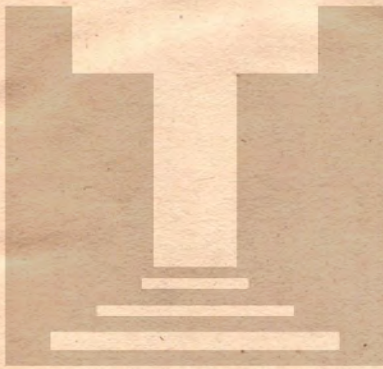
FİLİSTİN SORUNU VE
FİLİSTİN HALK KURTULUŞ CEPHESİ
FHKC

DEVRİMCİ SOL: 4

BİLİMSEL ARAŞTIRMA DİZİSİ: 2

TÜSTAV

Adres: Çadırcı Sok. No: 15 Eminönü - İst.

Dizgi/Baskı: Kent Basımevi

Baskı Tarihi: Ekim 1979

Yazı İşleri Müdürü: Haydar Başbağ

DEVRİMCİ SOL

FİLİSTİN SORUNU
ve Filistin Halk
Kurtuluş Cephesi
FHKC

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
FİLİSTİN SORUNU NEDİR?	9
FHKC'NİN ÖRGÜTLENMESİ VE ÇALIŞMALARI	83
FİLİSTİN DİRENME ÖRGÜTLERİ	109

TÜSTAV

ÖNSÖZ

Türkiye Halkları Filistin savaşını yakından tanır.

Filistin savaşı Tel Zaatar'la, Ürdün iç savaşıyla, İsrail içi baskınlarıyla Türkiye Halklarının övgüsünü kazanmış bir harekettir.

Bu böyle olmasına rağmen, Filistin Kurtuluş Savaşının gerçek Marksist-Leninist yöneticileri ve küçük burjuva-milliyetçi örgütleri yeterince tanılmamıştır.

Türkiye Devrimcileri 68'lerden beri Filistin'e yakın bir mücadele içerisine girmiş ve Filistin halkının destekçisi olmuşlardır.

Bugün Orta Doğu'da Emperyalizmin kalelerinden İran'ın (şimdilikte olsa) yıkılmasından sonra, Türkiye'nin önemi Emperyalizm açısından bir kez daha artmaktadır. Ve Emperyalizm İran'dan boşalan yerini doldurmak için Türkiye üzerinde hesaplar peşindedir.

Türkiye devrimcileri ve halkları, Türkiye'nin Orta Doğu'da devrimci mücadelenin bastırılması, Emperyalizmin bir üssü olarak kullanılması-
nı engellemek için Türkiye'de sınıflar savaşını geliştirmek zorundadır. Ve Orta Doğu'da halkların birliğini sağlayan tek ve ana yolda budur. Faşist-Oligarşik devletlerin yıkılması için silâhlı mücadelenin hayata geçirilmesidir.

Orta Doğu'da halkları kurtuluşa götürecektir, halkların birliği ve emperyalizmin oyunlarının bozulması bağımsız Demokratik Halk İktidarları ile gerçekleşecektir.

Türkiye Halklarına Filistin mücadelesini yeterince tanıtmak ve Filistin hareketindeki Marksist-Leninist hareketleri ve sapmaları Türkiye halklarına tanıtmak ve halkların mücadele birliğini sağlamak görevimizdir.

Orta Doğu'da sağlanacak olan Enternasyonal birlik ve dayanışma Emperyalizmin oyunlarının bozulması ve sınıflar savaşını hızlandıracaktır. Bu broşürün, böylesi bir amaca hizmet edeceğine inanıyoruz. Ve Filistin mücadelesini Türkiye Halklarına tanıtmak için yayınlarımıza devam edeceğiz.

YAŞASIN FİLİSTİN ve TÜRKİYE
HALKLARININ BİRLİĞİ.

FİLİSTİN SORUNU NEDİR?

Filistin sorununun tarihsel, ekonomik, sosyal temelleri; Filistin sorununda bugün gelinen aşama; Arap rejiminin ihanetine, Emperyalizmin ve Siyonizmin teknolojik ve askeri gücüne karşı, topraklarında değil de, başka ülkelerin toprakları içinde mücadele etmek zorunda bırakılmış Filistin Halkının destanı:

Bugün İsrail Devleti'nin üzerinde kurulduğu topraklarda 1880'lerde %100'e yakın Filistinli Arap halk yaşamakta iken, Yahudi halk bir iki köyde nüfusun %1'ni bile oluşturmuyordu. Bir kısım fânatik Yahudi tarafından oluşturulan siyonizm ideolojisi-ki bu ideolojinin oluşturulmasında yahudilere çeşitli ülkelerde uygulanan baskı, teröründe büyük etkisi olmuştur— (Çarlık döneminde sık sık yahudi katliamları-pogromlar tertiplenirdi). Yahudilerin gerçek vatanının Filistinli Arap halkın yaşadığı Filistin toprakları olduğunu öne sürüyor. M.Ö. 2000 yıllarında Roma'lılar tarafından bu topraklardan zorla sürülüp, tüm dünyaya yayılmış yahudi halkı, bu topraklarda yaşamaya davet ediliyordu. Siyonist ideoloji olduğu günden itibaren, dünya üzerinde dağılmış olarak yaşayan yahudileri Filistin'e göç etmeye teşvik edip, bu topraklarda yaşayan Filistinli Arap halkı sürebilmek için her ülkede siyonizm ideolojisinin propagandasını yapan kurum-

lar kurmaya başlamıştır. Bu kurumlar aracılığı ile yürütülen siyonist propagandayla birlikte Filistin'e yahudi göçü başlamıştır. Siyonistler, göç eden yahudiler için Filistin topraklarında ilk yerleşim bölgesini, bugünkü Hayfa şehri yakınlarında 1880 yılında kurmuşlar. Siyonizmin Arap halka karşı sürekli düşmanlık propagandasına rağmen, 1882 Osmanlı İmparatorluğunun sömürgecilik politikasına karşı Filistinli Arap halkla, yahudiler birlikte mücadele vermişlerdir. Siyonizmin yaygın propagandası ile birlikte, esas olarak Rusya'da Çarlık döneminde sürdürülen Yahudi katliamları sonucunda 1887-1903 yılları arasında, Rusya'dan 25.000 Yahudi Filistin'e göç etmiştir. 1897 yılında Basel şehrinde Theodor Herzl'in başkanlık yaptığı dünyada çeşitli ülkelerdeki Yahudileri temsil eden 204 Yahudinin toplanmasıyla I. Siyonist Kongresi toplandı.

(Theodor Herzl, Yahudi Devleti isimli bir kitap yazarak, bu kitapta Yahudiler için ulusal bir yurt istemesi, onu siyonizmin kurucusu olarak tanınmasına yol açmıştır.) Bu toplantıda yahudi devletinin kurulması ve kurulacağı yer resmen formüle ediliyordu. Daha o zamandan siyonizmin Orta Doğu'daki yerleşimi ile kapitalizmin, bu bölgedeki çıkarlarının koruyucusu olacağını, Arap halkı da aşağılamaktan çekinmeyerek Theodor Herzl şöyle açıklıyordu: «Avrupa için biz, orada Filistin'de-Asya'ya karşı korunma duvarının bir

parçası, barbarlığa karşı uygarlığın ileri karakolu olabiliriz.» Kısaca siyonist devlet ideolojisi, yerli Arap halkın aşağılanması, oldu— bittiler politikası ve emperyalizmle ittifaka dayanmaktadır. Siyonizm, o dönemler en büyük desteği İngiliz emperyalizminden görmekteydi, ki zaten siyonizmin merkezi İngiltere idi. Orta Doğu'da Emperyalizmin jandarması olarak-ileri bir karakol olarak-görev yapacak siyonist ideolojiye, emperyalist burjuvazi kasalarının kapısını açıyor, her türden yardımla siyonist ideolojinin yayılmasına aktif destek veriyordu. Siyonizmde kutsal topraklar, cennetin yolu propagandalarıyla—özellikle dini propagandayı temel alarak-tüm dünyadaki yahudilere seslenerek, Filistine göç etme çağrısı yapıyor, ve yahudi göçünü kolaylaştırıcı her türden mekanizmaları oluşturuyordu. Gene 1914 yılına kadar pogromlardan kaçan 40.000 kadar yahudi Rusya'dan Filistine göç ediyordu. 1914 yılında tüm dünyayı sarsan I. Emperyalist paylaşım savaşı başladı. 1917 yılında I. paylaşım savaşı sona ermiş, dünya emperyalistler arasında güçler dengesine göre paylaşılmıştı ama-Rusya Ekim devrimiyle yeni bir sisteme, sosyalizme doğru ilerlemesine mani olunamamış, emperyalist zincir Rusya halkasında, Bolşeviklerin önderliğinde kırılmıştı.— Bu paylaşmada Orta Doğu'yu İngiliz Emperyalizmi ve Fransız Emperyalizmi paylaşıyordu. Sykes-Picot antlaşmasına göre Irak, Filis-

tin, Mısır, İngilizlerin; Suriye, Lübnan Fransızların payına düşüyordu. Bu antlaşmayla İngilizlerin sömürgesi durumuna gelen Filistin'de, siyonizmin yahudi devleti kurmasını İngiliz burjuvazisi ve yönetimi tüm gücüyle destekledi. Bu destekleme daha ileri gidiyor, İngiltere dışişleri bakanı Bulford'un resmi bir bildiriyle İsrail yahudi devleti en kısa zamanda kurulması temenni ediliyordu. Siyonizmin Emperyalist burjuvaziden gördüğü büyük miktarda sermaye yardımı ve Filistindeki İngiliz yönetimin teşvik etmesiyle yeni yerleşim yerleri kurarak, bu alanlara yahudilerin göç etmesi kolaylaştırılmış oluyordu. Siyonizm Filistin'deki Arap halkın topraklarını satın alıyor. Arap halkı bu bölgelerden terke zorluyor-Araplara kesin iş verilmezdi-bu topraklar üzerinde yeni yahudi yerleşim bölgeleri açıyordu. Rusya'da sosyalist devrim'in yapılmasına, yahudi katliamları durmasına rağmen, siyonizmin dini propagandasının etkisine kapılan Rusya'daki yahudiler, gerek göçmen kanunlarından yararlanarak, gerekse başka yollardan Filistine göçüyorlardı. 1924-1931 yılları arasında Rusya ve Polonya'daki büyük sayıda yahudi, siyonizmin ağına düşerek Filistine göçmüştü. Fakat Filistin'e büyük yahudi göçleri 1930 sonrası başlamıştır. Hitler faşizminin korkunçluğu yahudiler üzerinde uyguladığı insanlık dışı baskı ve katliamlar, siyonizmin Filistin'de yahudi devleti kurma nihai amacına doğ-

rudan hizmet ediyor, faşizmin katliamlarından kaçan yahudiler büyük kitleler halinde Filistine akıyorlardı. Siyonizmin iktidar talebini faşizmin yahudi halk üzerindeki katliamlarının gerçek hale getirdiği söylenebilir. Bu dönem içinde 234.000 yahudi Filistine göç etmiştir.

1936 yılında İngiliz yönetimine ve siyonizmin Filistin topraklarını parça parça ele geçirme plânlarına karşı Filistin Arap halkı, İngiliz yönetimi tarafından ezildiği 1939 yılına kadar sürecektir ayaklanmasını genel grevle birlikte başlatmıştı. Bu ayaklanmada Filistin halkının önderliğini İzzettin Al-Kassan yapıyordu. Bu o döneme gelene kadar Filistinli Arap halkın İngiliz yönetimine ve siyonist yerleşmeciliğe karşı en büyük direnişiydi, bu direnişte Filistin proletaryasının başlattığı genel grev altı ay gibi uzun bir süre devam etmiştir. Bu ayaklanmada proleteryanın sınıf politikası öncü durumda olmaması, küçük-burjuvazinin milliyetçi politikasının etkinliği hareketin yenilgisinde temel neden olmuştur. (Ayrıca komşu Arap ülkelerinde emperyalistlerin kontrolünde olması, olumsuz olan dış etkendi.) Bu ayaklanma 1939 yılında İngiliz yönetimi tarafından kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Bu bastırma hareketinde 1936-1939 yılları arasında 30.000-40.000 Filistinli öldürülmüş, 20.000 Filistinli tutuklanmış, 110'u da asılarak öldürülmüştür. İngiliz yönetiminin siyonizmin çalışmalarına ve silâhlanmasına

göz yumarken, Filistinli Arap halka reva gördüğü kanla bastırma hareketinin bilânçosu budur. Fakat gene de Filistinli Arap halkın tepkisi, belli ölçülerde diğer yandan da durdurabilmek, pasifiye edebilmek için 1939'da İngiliz yönetimi Filistinle ilgili olarak beyaz kitabı yayınlamıştır. Bu kitapta Filistin'e yahudi göçünün sınırlandırılacağını beş yıl içinde 75.000'den fazla yahudinin Filistine göç edemeyeceği yazılıyordu ve onaylanıyordu. Bu kanunu büyük tepki ile karşılayan siyonizm, bir yıl içinde ABD'den 100.000 yahudinin Filistine göç etmesini sağlıyor. Bu kanunun kâğıt üzerinde kalmaktan başka bir şey ifade etmeyeceğini siyonizm aldığı bu tavırla kanıtlamış oluyordu.

1918 yılında Filistin toprakları üzerinde yaşayan halkın %92'sini Arap halkı, %8'ini yahudiler meydana getiriyordu. Bu oran 1922 yılında %12 yahudi, %82 Arap halk olarak değişmişti. 1944 yılında ise— 1930 sonrası Filistin'e Nazi Almanyasından kaçan çok sayıda yahudinin göç etmesi ile-Filistin topraklarında yaşayan yahudi halkın nüfusu tüm Filistin nüfusunun %31'ine ulaşmıştı. 1947 yılında BM'lerde alınan kararla Filistin Halkının gerçek toprakları Filistin, ikiye taksim ediliyor, Filistin toprakları üzerinde İsrail yahudi devletinin kurulması kabul ediliyordu. Bu karara bağlı olarak 1 Ağustos 1948'de İngiliz emperyalizmi Filistinden çekilmeden önce, yani Fi-

listinin iki devlete bölünme öncesi, Filistin topraklarındaki nüfusun %36'sını yahudiler oluştururken, çoğunluk nüfus gene Filistinli Arap halkındı. Diğer yandan 1880 - 1947 yılları arasında doğum oranının Araplar ve yahudiler arasında karşılaştırılması için istatistiksel araştırması yapılsa şu sonuca varılır: Bu yıllar içinde Filistinli Arap halkın nüfusunun çoğalma oranı ortalama %3,2 iken, yahudi halkın %2,2 olmuştur. Bu sonuçlara göre Filistindeki yahudi nüfus göçlerle siyonizm tarafından sağlanmıştır. İngilizlerin, Osmanlı İmparatorluğundan Filistin'i devr aldıkları sene olan 1917'de ise 56.000 yahudi Filistin toprakları üzerinde yaşamakta iken, İngilizlerin Filistini terk ettikleri yıl olan 1948'de Filistinde yaşayan yahudi nüfus göçler nedeni ile 650.000'i buluyordu. Bu aradaki farkın İngiliz yönetimi döneminde göçler vasıtasıyla geldiği düşünülürse, İngiliz emperyalizminin, emperyalizmin Orta Doğu'daki çıkarları açısından siyonist İsrail devletine olan ihtiyacı daha açık gözler önüne serilmiş olur. Dünya yahudi kongresi başkanı Goldman 1947 yılında İsrail devletinin neden Filistin toprakları üzerinde kurulduğuna dair açıklaması, emperyalizmin İsrail devleti, siyonizmle baştan beri kurulmuş köklü çıkar ilişkisini, ittifakını somut olarak açıklar.

Şöyle diyor Goldmann: «Yahudiler bir yahudi anayurdunun kurulması için Ugandayı, Mada-

gaskar'ı ya da başka yerleri elde edebilirlerdi, kesin olarak Filistin'den başka bir yeri istemediler. Filistinin dini öneminden, ölü deniz sularından buharlaşma yoluyla beş milyon trilyon değerinde meteloid ve toz halinde metal elde edileceğinden, Filistin toprak altının Amerika kıtasının tüm rezervlerinin toplamından yirmi misli fazla petrol ihtiva ettiğinden ötürü değil, Filistin'in Avrupa, Asya ve Afrika arasında bir kavşak noktası olmasından, Filistin'in dünyada siyasi hakimiyetin gerçek merkezi olmasından, dünya hakimiyeti için stratejik bir askeri merkez olmasından ötürü.»

Filistinli Arap halkın gerçek sahibi olduğu toprakların, siyonistler tarafından satın alma yoluyla, esas olarak Arap halkı üzerindeki baskı ve katliamlarla adım adım ele geçirilmesi:

1917 yılında yahudilerin üzerinde yaşadıkları topraklar, Filistin topraklarının bütünüünün %2'sini oluştururken, 1948 yılında satın almalar yoluyla bu oran ancak %5,6'ya varmıştı. Filistininde başından beri siyonist bir yahudi devleti kurma plânını, İngiliz yönetimininde göz yumma ve desteğinde uygulama olanağı bulan siyonizm, bir yandan devlet için gerekli tüm kurumları yaratırken, silâhlanıyor, her türlü eğitimden geçmiş bir ordu yaratıyordu (Haganah). Diğer yan-

dan üzerinde tek kurşun bulunan Filistinli Arap halktan her hangi bir kişi, ya idam ediliyor, ya da çok uzun süre mahkûm ediliyordu. İngiliz kanunları, yönetmelikleri Filistinli Arap halkı sindirmek, Filistin'de siyonistlerin isteği olan yahudi devleti kurma çalışmalarına her türlü kolaylığı sağlayıcı biçimde işletiliyordu. Filistin'de ilk yahudi göçmen yerleşim bölgesi 1880 yılında kurulmuştu. 1919 yılında 71'e yükselen yahudi yerleşim bölgesi, 1939 yılında 259'a ulaşmış oluyordu.

29 Kasım 1947'de BM'lerde Filistin topraklarının Filistinli Arap halk ile yahudi halk arasında taksim edilmesi kararının onaylanması ile İngiltere Filistinden çekiliyor, Filistin toprakları üzerinde tüm dünya ülkelerinin resmen onayladıkları yahudi İsrail devleti kurulmuş oluyordu. BM'lerden taksim kararı çıkmadan önce Filistin topraklarının %5,6'sına sahip yahudiler, nüfusun %36'sını meydana getiriyorlardı. Filistin toprakları üzerindeki bu objektif durumu değerlendirmeyen BM kararı, Filistin'i iki halk arasında taksim ederken %56'lık toprak parçasını yahudilere, %44'nü tüm toprakların gerçek sahibi Filistinli Arap halka bırakıyordu. (Sovyetler Birliği bu kararın çıkmasında olumlu oy kullanmıştır. Bu tavır ayrıca incelenmeli ve değerlendirilmelidir.) BM'ler bu kararlar Filistin Arap halka yapılan tüm haksızlıkların onaylanmasına aracı oluyor

du. Bu taksimde Kudüs şehri yer almıyor, Yahudiler, Müslümanlar, Hristiyanlar için kutsal bir şehir olması nedeniyle, her kişinin serbest girip çıkabileceği iki tarafın yönetimine bağlamayan bir statüye sahip oluyordu. Bu yıl yapılan siyonist kongresi BM'lerin bu kararıyla yetinmemesi gerektiğini savunanların başarısıyla sonuçlanıyordu. Bu kararla yetinilmemesi gerektiğini savunanların başında, bugünkü İsrail Başbakanı Menahem Begin de bulunuyordu. Siyonizmin kongresinde alınan bu karar gereği, taksim resmen başlayacağı tarihi beklemeden, siyonizm elindeki silâhlı güçleriyle harekete geçiyor, taksim resmen verdiği toprakların dışında yeni topraklar ele geçirmek için, bu topraklar üzerinde yaşayan Filistinli silâhsız, savunmasız Arap halk üzerinde Nazi Almanya'sını anımsatan kitle katliamları düzenlenerek Arap halk topraklarını terke zorlanıyor, olmazsa sürülüyordu. Bu katliamlardan birinde Kudüs yakınlarında bir köy olan Der-Yassin'de yaşayan 254 Arap köylüsü kadın, çocuk, ihtiyar demeden toptan öldürülmüştü. Bu katliamın askeri komutanlığını bugünün İsrail Başbakanı Menahem Begin yapıyordu. Bu durum bile bugünkü siyonist İsrail devletini ne tip canilerin yönettiğini göstermektedir. Katliamdan sonra verdiği demeçte Menahem Begin, İsrail devletinin kuruluşunu Der-Yassin köyü katliamına bağlıyor «Der-Yassin katliamı olmasaydı, İsrail

devleti olmayacaktı» diyerek katliamları İsrail devletinin kuruluşu açısından haklı görüyordu.

Bu katliamlarla İsrail devleti amacına ulaşmış, 700.000 savunmasız, silâhsız Arap halk vatanlarını terk ederek komşu Arap ülkelerine sığınmak zorunda kalmıştı. Böylece 388 Arap şehir ve köyü tamamen 94 Arap şehir ve köyü ise kısmen siyonistler tarafından ilhak edilmiş, 10 bin Arap işyeri İsrail mülkiyetine geçmişti. Tüm bu katliamlara rağmen, sürülmelere, baskıya direnen 160.000 Filistinli topraklarını terk etmemişler, yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

14 Mayıs 1948'de İsrail devletinin kuruluşuna ve Filistin Arap halk üzerindeki katliamlarına, komşu Arap ülkelerinin tepki göstermesiyle 1. Arap-İsrail savaşı başlamış oluyordu. Ama o günkü koşullarda, bu Arap ülkelerinin çoğunda emperyalizmin kukla rejimleri hüküm sürüyordu. Suriye ve Lübnan'ın bağımsızlıklarını elde etmesi iki yıl bile olmamıştı, doğru dürüst orduları yoktu. Ürdün, Irak İngiliz emperyalizminin tamamen kontrolündeydi. Mısır ise 80.000 İngiliz askeriyle birlikte, monarşi ile yönetilmekteydi. Bu durumda olan komşu Arap ülkeleri sözde İsrail karşısında Arap halkların haklarını savunuyormuşcasına, 15 Mayıs 1948'de İsrail'e savaş açtılar. Bu savaş İsrail'in toprak ilhakını meşrulaştırma amacı ile İsrail'e verilmiş taviz oldu-Bu savaşın başlamasında, İsrail'in topraklarını geniş-

letmesi için, Arap rejimlerinin harekete geçmesine göz yuman, hatta destekleyen emperyalizmin parmağının olduğu açıktır-Bu savaşta çok uzun sürmeden askeri ve teknolojik olarak güçlü İsrail devleti başarı sağladı ve yeni yeni Filistin topraklarını bir daha terketmemek üzere ele geçirdi-ki İsrail'in askeri gücü, İngilizlerin Filistin'i terk ederken bırakmış oldukları silâhlarla iyice güçlenmişti-bu savaş sonunda İsrail devleti Filistin topraklarının %77'sini ele geçirmiş oluyordu. Bu topraklarda yaşayan Filistinli Arap halkta, büyük çoğunlukla Ürdün'e, kısmen de Lübnan ve Suriye'ye göç etmek zorunda kalıyordu. Bu göç eden Filistinli halk, çok kötü koşullar altında, mülteci kamplarında bir sığıntı gibi yaşamaya mahkûm ediliyordu. Bu durum karşısında Filistinli göçmenlerin tekrardan en kısa sürede yurtlarına döneceği kararı BM'de ele alındığı halde kâğıt üzerinde kaldı. Arap ülkeleri ve rejimleride Filistinli göçmen halkın sorununu sert demeçlerle «çözüyorlardı». İş bu kadarla kalmadı, geri kalan Filistin topraklarını İngiliz emperyalizminin kuklası Mısır'daki Kral Faruk rejimi ile, Ürdün'deki Kral Abdullah rejimleri kendi topraklarına dahil ettiler ve böylece emperyalizm ve siyonizm Filistin diye bir ülkeyi haritadan silme operasyonunu tamamlamış oluyorlardı. (Bu paylaşımda Gazzeyi Mısır, Batı Şeria'yı Ürdün sınırları içine dahil etmişti. Filistin halkı

bu duruma hiçbir zaman baş eğmemiş, direnişini sürdürmüştür ve İsrail giderekte kendi mezar kazıcısı Filistin direnme hareketinin güçlenmesini engelleyememiştir. Bu tarihsel gelişimin kaçınılmaz sonudur.

Diğer yandan Orta Doğu'da Filistin Arap toprakları üzerinde, Arap halkın topraklarından sürülerek İsrail yahudi devletinin kurulması ve Arap ülkeleriyle olan çelişkilerinin giderek artması radikal, küçük-burjuva Arap milliyetçiliğinin gelişmesinin Arap ülkeleri üzerinde etki sağlama-sının nedeni oldu. 1947 yılında Suriye'de Arap milliyetçiliğini, Arap ülkelerinin birleştirilmesini savunan küçük-burjuva hareketi Baas Partisi kurulmuştur. En önemlisi Mısır'da İngiliz Emperyalizminin kukla rejiminin 23 Temmuz 1952'de ilerici bir subay olan Abdül Cemal Nasır tarafından yıkılmasıydı. Bu darbe ile İngiliz emperyalizminin çıkarları Mısır'da büyük ölçüde darbe yiyordu. Nasır Arap Filistin dâvasına sahip çıkarken, emperyalizme, siyonizme tavır alıyor, 1955 yılında Benduk'da bir araya gelen blok-suzluk hareketinin kurucuları içine giriyor. 1956 - 23 Temmuzunda Süveyş Kanalını Fransız ve İngiliz emperyalizminin elinden alıp Mı-sırlılaştırması Nasır'ı Arap dünyasının kurtarıcısı bir numaralı lideri durumuna getiriyordu. Filistin halkınında topraklarına geri dönmesini ancak Nasır'lı Mısır'ın sağlayabileceği düşünülü-

yordu. Bu yılların Filistin açısından önemli olaylarından biri de Ürdün Kralı Abdullah-şimdiki Kral Hüseyin'in babası—'ın 1952 yılında Kudüs'te öldürülmesiydi. (Kral Abdullah İsrail'le antlaşma yaparak Filistin dâvasını arkadan hançerliyordu.) 1954'te de 8 yıl sürecek, 1,5 milyon Cezayirli halkın canı pahasına kazanılan Fransız emperyalizmine karşı Cezayir Halk Savaşı başlamıştı. Cezayir Halk savaşının başlaması, 1962 yılında başarıya ulaşarak Fransız emperyalizmini kovmasının Filistin halkı ve devrimi üzerindeki etkisi büyük olmuştur. 1956 yılındaki İsrail-Arap savaşından sonra Filistinde mücadele giderek gelişmeye başlar. Özellikle 1950'lerin sonlarında Filistin Arap halkın topraklarını elde etme mücadelesini küçük-burjuva milliyetçi akımların yönetimindeki Arap ülkelerinin sonuna kadar götürüp, başarı sağlayamayacağı iyice belirginleşiyordu. Bu durumun açıklığa kavuşması Filistin halkının kendi öz direnme örgütleriyle bu mücadeleye girmesini hızlandırmıştır. Cezayir devrimi'nin silâhlı halk savaşıyla başarılmasında, Filistin devrimi için iyi bir örnek olmuştur. 1956 - 1967 yılları içinde, siyonizme ve emperyalizme karşı silâhlı halk savaşını savunan üç örgüt Filistin halkının içinden çıkıp, Filistin direnme hareketine yeni boyutlar kazandırıyordu. Bu örgütler, Arap Ulusal Hareketi'nin askeri baskın gruplarından olan dövüş kahramanları ve intikam gençliği (hınçlı

gençler) daha ilerki yıllarda FHKC'nin kurulmasında rol oynamış örgütlerdir. Hınçlı Gençler askeri yönden güçlü bir örgütlenmeydi. 1964'te Arap Ulusal Hareketi'ne bağlı olarak kurulmuştur. 2 Kasım 1964'te de ilk şehidi Halit Abueyşah'ı vermiştir. (Bu şehit FHKC'ninde ilk şehidi olarak kabul edilmektedir.) Bu yıllar içinde kurulan ve Filistin halkının İsrail işgali altındaki topraklar üzerinde ilk silâhlı baskınını 1 Ocak 1965'te başlatan El-Fetih'tir (Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi). FHKC ise 1967 yılında Arap Ulusal Hareketinin devamı olarak doğdu. FKÖ (Filistin Kurtuluş Örgütü) de 1964 yılında ilerici küçük-burjuva milliyetçi akımların etkin olduğu, Arap rejimleri tarafından Filistin Arap Halkın temsilci örgütü olma düşüncesiyle kurulmuştur. 1969'daki Kongresi'nde FKÖ'nün yönetimini El-Fetih ele geçirmiştir.

Emperyalizm ve İsrail devleti 1956 savaşıyla kendi istedikleri koşullarda Arap ülkelerine barışı kabul ettirememişlerdi. İsrail 1956 savaşıyla kendi sınırlarını Arap devletlerinin tanıması için zorlayamadı. Araplar BM'de sürekli olarak, İsrail'in işgâl ettiği Filistinli Arap topraklardan çekilmesini, mülteci Filistinlilerin topraklarına dönmesi gerektiğini savunuyorlardı. Bundan dolayı bu duruma son verip, Arap ülkelerini İsrail devletinin sınırlarını tanıyacak bir anlaşmaya çekebilmek için Araplarla İsrail arasında bir savaş gerekiyor-

du. Diğer yandan ise Orta Doğu'daki Arap rejimleri üzerinde Sovyetlerin etkisi artıyor, Suriye, Mısır, Irak giderek anti-emperyalist küçük-burjuva çizgide, ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki varlığına karşı çıkıyorlar, yabancı sermaye millileştiriliyordu-özellikle petrol sanayinden önemlisi Filistin direnme örgütlerinin güçlenmesi, İsrail içine baskınlar düzenlenmesi, İsrail'i iyiden iyiye rahatsız etmeğe başlamıştı. Bir savaşla ABD emperyalizmi ve İsrail ilerici Arap rejimlerini yıkmayı, Devrimci Filistin hareketini yok etmeyi tasarlıyorlardı. (Altı gün savaşında— 1967 Ekim-İsrail birlikleri, Şam ve Kahire'deki hükümetleri-devirmek için-kitle temelini zayıflatmak için, özellikle endüstriyel ve sivil hedeflere saldırıyorlardı. İsrail, Arap sivil halka karşı napalm kullanıyordu.)

Yukarıda söylediğimiz nedenlerle İsrail 1967 Ekim'de 6 gün sürecek saldırıya geçti; 6 gün savaşında İsrail askeri güçleri büyük başarı elde ettiler. Ürdün yönünden Batı Şeria, Gazze, Kudüs'ü, Mısır topraklarından Sina'yı, Suriye topraklarından Golan tepelerini işgâl ettiler. Mısır, Suriye, Ürdün bu savaştan büyük askeri yenilgiye uğruyor, bir kısım topraklarını İsrail'in işgâline terk ediyordu. Ama ABD Emperyalizmi ve İsrail savaşa başlamadan önce, savaş sonunda ulaşmayı düşündükleri hedeflerine varamadılar. İleri Arap rejimleri çökmedi tersine savaştan son-

ra durumlarını daha da güçlendirdiler. Filistin direnme hareketi yok edilemedi, diğer yandan İsrail'in tanınmasını istediği sınırlar içinde kendisini kabul ettiremedi. 1967 savaşı Filistin direnme hareketi için önemli bir deney olmuştu ayrıca. İsrail devleti ve arkasındaki ABD Emperyalizminin askeri gücü klâsik savaşla yenilemezdi, Filistin devriminin zaferi kazanmada tek yolu gerilla savaşı biçiminde başlayan halk savaşıydı. Bu dersle birlikte tüm Filistin direnme örgütleri güçlerini halk savaşı için yoğunlaştırdılar. Filistin direnme hareketi 1967 savaşı sonrası Ürdün'e çekildi. İsrail'e karşı saldırılarını buradan sürdürdü. Ürdün, İsrail ile sınıırı en uzun Arap ülkesi olduğu gibi Şeria ırmağının bu sınırda bulunması askeri bas-kınlar için önemli bir avantaj sağlıyordu. 1967 Arap-İsrail 6 gün savaşında ordusunun büyük bölümünü kaybeden Ürdün Kralı Hüseyin, Filistin direnme örgütlerinin Ürdün'deki Filistin mülteci kamplarındaki çalışmalarına ve silâhlanmalarına göz yumuyordu. Ama Filistin direnme örgütlerinin çalışmalarının yoğunlaşması, yalnız Filistinli Arap Halk arasında etki yapmamış Ürdün'deki ilerici güçleri ve ezilen kitleleri de hareketlendirmişti. El-Fetih'in Arap ülkelerinin iç işlerine ve rejimlerine karışmama politikasına karşı, FHKC ve FDHKC Ürdünlü işçileri ve köylüleri bilinçlendirmede, harekete

geçirmede Ürdünlü ilerici güçlere destek oluyorlardı.

Bu zorunlu bir ilişkiydi. Kendi topraklarını işgâlden kurtarabilmek için başka Arap ülkelerinin topraklarından hareket ederek halk savaşı örgütlemeye çalışan Filistin direnme hareketi, bu Arap ülkelerinin iç politikasının unsuru haline gelmesi dolayısıyla, o ülkelerdeki mücadeleyi etkilemesi ve ilişkide bulunması kaçınılmaz oluyordu. El-Fetih bu diyalektik ilişkiyi yapısı gereği değerlendirmekten kaçınıyor, ona göre politika tespit ediyordu.

Ürdün gerici rejimi, Filistin direnme örgütlerini yok etmek, Ürdün'de gelişen devrimci muhalefeti ezmek amacı ile ABD Emperyalizmi ve İsrail siyonizminde desteğini arkasına alarak saldırıya geçti. Ürdün gerici rejiminin askerleriyle Filistin direnme güçleri arasında ilk çatışma 4 Kasım 1969'da meydana geldi. İki taraf 10 Şubat 1970'de çatıştılar. Bu çatışmalar 7 Haziran 1970'e kadar sürdü. Bu çatışmalarda Filistin direnme örgütleri, Ürdün askeri güçleri karşısında üstün geldiler. Antlaşma yapıldı, bu antlaşmayla Filistin direnme örgütlerinin isteği olan Ürdün ordu komutanı Kral Hüseyin'in amcaoğlu görevinden alınmıyordu. Bu antlaşma daha büyük çatışmaların yakın olduğunda gösteriyordu. 1970 Eylül'ünde gerici Hasimi rejimi Filistin direnme hareketini, Filistin halkı ile birlikte yok

etme savaşını başlattı. Kamplardaki sivil halk acımasızca bombalandı. Bu ay Filistinde katliamları ifade eden «Kara Eylül» olarak bilinir. Bu savaşta gene de Filistin direnme örgütleri, Ürdün askerlerinin saldırılarını püskürtmüş, askeri olarak başarı kazanmıştı. Ama bu savaş sonunda varılan barış antlaşmasıyla, Filistin halkı askeri başarısının siyasi sonuçlarına sahip çıkamamıştı. Bu antlaşmayı Filistin halkı ve direnme örgütleri adına El-Fetih etkinliğindeki FKÖ imzalamıştı, bütün sorumluluk FKÖ'ye aitti. Bu antlaşmayla gerici Ürdün rejimi ve emperyalizm isteğine ulaşmış, Filistin direniş örgütlerini Filistin göçmen kamplarından çıkararak, plânının 1. kısmını uygulamış oldu. Bu antlaşma ile Filistin direniş örgütlerinin, kamplardan çekilerek Caras dağlarına yerleşeceğini kabul etti. FHKC bu antlaşmayı protesto etti, kamplarda kalmaya devam etti. Emperyalizm ve kukla rejimi Ürdün plânlarının 2. kısmını 1971'in Temmuz'unda uygulamaya geçtiler ve dağlardaki Filistin direnme örgütlerini yok etmek için saldırdılar ve büyük kayıplar veren Filistin direnme örgütleri Ürdün'ü bu katliamlarla terk etmek zorunda kalıyordu. Kamplarda kalan FHKC, Ürdün askerleriyle bir müddet daha çatıştı. FHKC bu oyunu önceden görebilmiş FKÖ yöneticilerini uyarılmıştı. Ama FKÖ Arap ülkesi Ürdün'ün iç işlerine karışmama politikasıyla direnmeyi zayıflatıyordu. İmzaladığı

antlaşma ile de emperyalizmin oyununa geliyor, Filistin direnme hareketinin katliamlara maruz kalarak Güney Lübnan'a göç etmesinin sorumlusu oluyordu.

Ürdün'den çıkan Filistin direnme hareketi ve 450.000 Filistinli Güney Lübnan'a yerleşiyorlardı. Lübnan Arap ülkeleri içinde Ürdün'den sonra İsrail'le en uzun sınıra sahipti. Ayrıca Filistin direnme örgütlerinin Lübnan'da yaşayan Filistinliler içinde sınırlı da olsa bir çalışması vardı.

Lübnan'daki Süleyman Faranjiye rejimi emperyalizme bağımlı bir rejimdi. Ve Lübnan'da çalışma yapan Filistin direnme örgütlerine karşı tavrı ahyordu. 1969'un Nisan ayında İsrail ile birlik olup Lübnan hükümeti, Lübnan'daki Filistin halkının yaşadığı göçmen kamplarına saldırmıştı. Bu saldırılar 1975 Nisan'ında Lübnan'da iç savaş patlak verene kadar aralıklarla sürdü gitti. İç savaş öncesi 1973 Mayıs'ında Beyrut'ta, Lübnan'lı askeri güçlerin saldırıları, Filistin direnme örgütleri tarafından durduruldu. Bu saldırılarla İsrail ve desteklediği Lübnan faşist güçleri, Ürdün'deki durumu Lübnan'da yaratıp, Filistin direnme örgütlerini etkisiz duruma getirmeye çalışmıştır.

Lübnan'ın Ürdün'e kıyasla Filistin direnme örgütleri açısından birçok olumlu yönleri vardı. Birincisi Lübnan'daki ilerici güçlerin örgütlenmesi, Ürdün'deki ilerici güçlerin örgütlen-

mesinden daha ilerideydi. İkinci olarak Ürdün'deki Ordu savaşa katılmış, tecrübeli ağır silâhlarla donatılmış, 70 - 80 bin dolayında asker beslerken Lübnan Orta Doğu'nun turizm ve ticaret merkezi olması dolayısıyla ordusunun savaş tecrübesi yoktu, hafif silâhlarla donatılmış, 12.000 civarında askere sahipti. Bu durum Filistin direnme örgütlerine Ürdün'den daha fazla örgütlenme ve silâhlanma serbestisi sağlıyordu. Lübnan'da yaşayan halk esas olarak iki dinsel ayırım gösteriyordu. Genellikle yoksul kesimi oluşturan, doğum oranı oldukça yüksek olan, (bir ailenin on-oniki çocuğu vardır) Müslüman (Sia) halk sola eğilimliydi. Lübnan ilerici güçleri Filistin direnme örgütlerine destek veriyordu. Diğer dini grup ise, nüfusun müslümanlar dışında çoğunluğunu oluşturan ekonomik yönden güçlü, Lübnan'ın turizm ve ticaretini elinde tutan (Maruniler) sağ eğilimliydiler ve faşist falanjist güçlerin destekçisiydiler. Lübnan'ı yöneten üst meclistede çoğunluk hristiyan marunilerin elindeydi. Cumhurbaşkanı hristiyanlardan (maruni), başbakan müslümanlardan (sunnî) seçiliyordu. Hristiyan yönetimin arkasında, destekleyen Fransız emperyalizmidir (Lübnan'ın derinlemesine ekonomik, sosyal, politik yapısının anlamı ayrı bir yazının konusudur).

1967 Ekim Arap-İsrail savaşından sonra, 1973 Arap-İsrail savaşına kadar Orta-Doğu'da ne sa-

vaşı ne barışı yansıtan karmaşık bir durum sürüp gidiyordu. Bu gelişmeler karşılıklı içten içe çelişkileri derinleştirmiş patlama noktasına getirmişti. 1973 Ekim ayında Arap-İsrail savaşı patlak verdi. Bu savaşı başlatan Arap ülkeleri Mısır ve Suriye'nin asıl amaçları Filistin Arap Halkın yasal haklarını korumak, topraklarına geri dönmelerini sağlamak değildi. Bu savaşta İsrail'i gafil avlıyarak askeri başarı kazanacaklarını hesaplayan Mısır ve Suriye hükümeti Arap ülkelerini 1967'de ayaklar altına alınan prestijini kurtaracaklar, kendi durumlarını güçlendirecekler ve Orta Doğu'da İsrail'le daha iyi bir kalıcı barış yapabileceklerdi. Savaşın amacı, İsrail'le barışın şartlarını yaratmaya yönelikti. 1973 Ekim savaşının on gün gibi kısa bir süre devam etmesi savaşın siyasi amacını ortaya koydu. Arap ülkeleri 1948'den bu yana ilk defa İsrail karşısında klâsik savaş yöntemleriyle-konveksiyel harp askeri üstünlük sağlıyorlardı. Arap-İsrail savaşının başladığı 6 Ekim günü, Mısır ve Suriye'deki rejimlerin tahlilini yapan, savaşı başlatmalarının amacının işçi sınıfının bilimi pusulasına göre bu değerlendirmeyi yapan FHKC, savaşın siyasal amaçlarını doğru tahlil eden Filistin direnme örgütü olarak prestij kazanıyordu.

1973 Ekim Arap-Mısır, Suriye, Filistin Direnme Örgütleri-İsrail savaşının sonuçları:

1 — Bu savaşla İsrail askeri gücünün yenilmez-

liği düşüncesi kafalardan silindi. İsrail askeri gücünün klâsik savaş yöntemleriyle de yenilebileceği kanıtlanmış oldu. Mısır uçakları, İsrail yetkililerinin geçilmezliği ile tanıttıkları, övdükleri Sina'daki hava duvarı Bar-Lev'i aşarak İsrail'e büyük askeri kayıplar verdirmiştir. Golan tepelerinde de Suriye askeri gücü İsrail askeri gücünü bozguna uğrattı. Diğer yandan Arap askeri güçlerinin yanında savaşa katılan Filistin direnme örgütleride gerilla savaşıyla İsrail'e darbeler indirip güçlerini ortaya koydular.

- 2 — Arap ülkelerinin askeri başarısı ABD Emperyalizmini korkuttu. İsrail'i daha militarize edebilmek için askeri yardımını arttırdı. Orta Doğu'da yeni yeni askeri tedbirler almaya itti.
- 3 — ABD Emperyalizmi, bu savaşta, ABD ile İsrail arasında hava köprüsü kurmuştu. Bu durum gerici Arap rejimlerinin «bizim düşmanımız İsrail siyonizmidir. ABD Emperyalizmi değildir» düşüncesine verilmiş iyi bir cevap oluyor. Siyonizmi Orta Doğu'da tutan, saldırgan olmasını destekleyen gücün ABD emperyalizminin her alandaki yardımı olduğu bu savaşta gözler önüne seriliyordu.

- 4 — Filistin direnme örgütlerinin gerilla taktikleriyle bu savaşa Güney Lübnan ve Golan tepelerinden katılmaları ve elde ettikleri başarı, Filistin Halk savaşının önemini ortaya koyduğu gibi, Halk Savaşını güçlendirdi.
- 5 — Bu savaşta İsrail karşısında askerî başarı kazanan Arap ülkeleri, bu başarılarını diplomasi alanına aktaramadılar, askeri başarılarını, siyasi başarılarla noktalayamadılar.

1973 Ekim savaşından sonra, Orta Doğu'da barış şartları oluşmuştu. Mısır, Suriye bu savaşa uygun barış şartlarına gelebilmek için girmişlerdi. 1967 savaşından sonra BM'lerde kabul edilen 242 sayılı barış plânı, 1973 savaşı sonrası Orta Doğu'da barış girişimleri için temel barış plânı kabul ediliyordu. Bu barış plânı tüm ülkelere ABD, Sovyetler, gerici Arap rejimleri, FKÖ vs. dahil kabul ediyordu, ama farklı yorumlarla tabii Sovyetlerin yorumu en ileri yorumdu, bu yoruma FKÖ'de katılıyordu. 242 sayılı yasanın bu yorumuna göre, Batı Şeria ve Gazze'de bir bağımsız Filistin devleti, silâhsız ve savunmasız olacağı gibi İsrail ve Ürdün askeri güçleri tarafından belli bir süre kontrol edilecek, bölgede sürekli barış gücü askerleri olacaktı. Bu, Filistin halkının mücadelesinin ana talebi bağımsız, demokratik Filistin devleti olamazdı; böyle bir devlet İs-

rail devleti yıkılarak, barışçıl yollarla değil, savaşarak kurulabilirdi. FHKC bu barış plânını reddetti, silâhlı mücadeleyi, Halk Savaşını İsrail Devletini yıkana, gerçekten bağımsız, demokratik Filistin Devleti kurana dek sürdüreceklerini, böyle antlaşma plânlarının Filistin halkının silâhlı mücadelesini pasifize etmeye yönelik aldatmaca olduğunu açıkladı. 242 sayılı yasaya göre, barış plânına karşı çıkan, bu yasayı temelden reddeden Filistin direnme örgütleri FHKC'nin siyasi önderliği altında bir araya gelerek RED Cephesini kurduklarını ilân ettiler. RED Cephesi, FHKC'nin siyasi yöneticiliği altında, Arap Kurtuluş Cephesi, Halk Savaşçıları Cephesi, Filistin Kurtuluş Cephesi isimli Filistin direnme örgütlerinin birleşmesiyle meydana gelmiştir. (Varlığını aynı örgütlerle hâlâ devam ettirmektedir. RED cephesinin ayrı baskın grupları, ayrı haftalık merkezi yayın organı vardır.)

FKÖ (—El—Fetih) bu antlaşmayı Halk Savaşında ileri bir adım atma olarak değerlendiriyor, Batı Şeria ve Gazze'de kurulacak Filistin Devleti ile mücadeleye devam edilmesini gerektiğini savunuyordu. (Böyle bir devlet kurulursa FKÖ (El-Fetih) bu devletin yönetimini üstlenecek, Yaser Arafat'ta bu devletin başkanı olacaktı).

FHKC ise bu antlaşmaya temelden karşı oluşunu iki nedene dayandırıyor.

1 — Bu antlaşmayla İsrail devletinin Orta Doğu'da Filistin toprakları üzerindeki varlığı, Filistin halkına ve Filistin direnme örgütlerine kabul ettiriliyor, Orta Doğu'daki tüm çatışmaların kaynağının İsrail Devleti olduğu, var oldukça bu çatışmaların devam edeceği göz ardı ediliyordu.

2 — Batı Şeria, ve Gazze'de kurulacak Filistin Arap Devleti'nin, bağımsız-demokratik değil de, baştan bağımlı olarak kurulması düşünülüyordu.

FHKC, kendi önerilerini ve savunduklarını, her toplantıda, konferansta, ulusal meclis seçimlerinde bıkmadan usanmadan Filistin halkına açıkladı. İsrail devletini yıkmak, bağımsız-demokratik Filistin devletini kurmak için tüm Filistin direnme örgütlerinin silâhlı mücadele için güçlerini bir araya getirme çağrısı yaptı (Vatan Cephesi Çağrısı).

1973 savaşı sonrası ilk barış kapısı Mısır-İsrail cephesinde aralanıyordu. Bu antlaşma ile Emperyalizm ve İsrail Orta Doğu'da önemli bir mevzi kazanmış oluyordu. 1948'den bu yana Mısır'la savaş durumunda olan, 1956, 1967, 1973 yıllarında Sina'da savaşan İsrail ve arkasındaki güç ABD Emperyalizmi, bu antlaşmayla bu cephede savaşını büyük ölçüde sona erdiriyordu. Dolayısıyla bu cephede-Sina'da-tuttuğu güçlerinin büyük bölümünü Güney Lübnan'a yığacak olan

İsrail, Filistin direnme hareketini yok etmek için Güney Lübnan'a saldırılarını yoğunlaştırırken, Lübnan içinde gelişen, keskinleşen sınıf çatışmasına da el atacak, faşist falanjistleri Lübnan ilerici güçlerine ve esas olarak Filistin direnme hareketine saldırması için destekleyecek, silâhlandıracaktır. İsrail'in ve Emperyalizmin Lübnan için plânı açıktı. Lübnan içindeki faşist güçler desteklenecek, Ürdün'de olduğu gibi, faşist falanjlara Filistin direnme hareketi ezdirilmeye çalışılacaktı, diğer yandan Lübnan ilerici güçlerinin Lübnan üzerindeki etkinliği giderek artmakta, Lübnan'lı emekçi kitleler süratle bilinçlenmektedir. Lübnan ilerici güçleri ile Filistin direnme örgütleri arasındaki bağ, dayanışmada, güçlenmekte idi. Bu durum yalnız emperyalizmi ve İsrail'i korkutmakla kalmıyor, Lübnan burjuvazisininide korkutuyordu. Bu durumuda engelleyecek güç faşist falanjistlerdi. Ayrıca 1. Filistin ulusal kongresi, çok önceleri Filistinde (—Batı Şeria ve Gazze'de—) bağımsız-demokratik Filistin kurma kararı almıştı. Bu durumu bile istemeyen İsrail siyonizmi Lübnan'da iç savaşı körüklüyordu—ki Lübnan'daki bu karışıklıkların tek nedeni Filistin direnme hareketlerini gösterebilsin ve Filistinlileri her gittikleri ülkede olay çıkaran teröristler diye tanıtabilsin. Bu sayede Filistinlilerin Batı Şeria ve Gazze'de devlet kurdukları takdirde karışıklık ve savaşı bu bölgelere de taşıya-

caklarını tüm kamuoyunun önünde kanıtlasın, kendini meşru, haklı duruma getirebilsin!

Lübnan'da sınıf mücadelesi, faşist falanjistlerle, Lübnan ilerici güçleri ve Filistin Direnme Örgütleri arasında iç savaşın birikimini tamamlıyordu. 1975 Şubat ayı içinde Lübnan'lı balıkçı emekçiler ekonomik ve sosyal durumlarını düzeltmek için greve başladılar. Bu grevler sırasında, bu grevleri yöneten sendika başkanı ilerici Maruf Saat faşist falanjistler tarafından öldürüldü ve olaylar süratle gelişti. 13 Nisan 1975'te falanjistlerin, Tel-Zaatar'dan çıkan içinde Filistinli arapların olduğu otobüse Ayn-Rummani'de saldırarak, otobüs içindeki Filistinlileri katletmeleriyle Lübnan iç savaşı resmen başlamış oldu. Savaş süratle Beyrut'un diğer kesimlerine de sıçradı. El-Fetih «Arap ülkelerinin iç işlerine karışmama» politikasını Lübnan iç savaşında da gösterdi. Fakat faşist falanjistlerin Beyrut'un doğu kesiminde Filistinli halk üzerinde katliamlara başlaması karşısında 1976 başlarında Lübnan ilerici güçleri ve Filistin direnme örgütleri safında yerini alıyordu. FHKC emperyalizmin ve siyonizmin Lübnan üzerindeki komplosunu işlemez duruma getirebilmek için başındanberi Lübnan iç savaşına aktif olarak katıldı. FKÖ ise savaşa karşı çıkıyor, eski statükonun korunmasının Lübnan'daki Filistin direnme örgütlerinin lehine olduğunu savunuyordu. Savaşın Beyrut'tan sonra

tüm Lübnan'a yayılmasıyla, Lübnan ilerici güçleri ve Filistin direnme hareketi, faşist falanjistler karşısında her bölgede üstün duruma geçmişti. Suriye askerlerinin Lübnan'a sağcı hristiyan güçler yanında, Lübnan ilerici güçlerine ve Filistin direnme örgütlerine karşı müdahalesi öncesi, Lübnan topraklarının %83'nü Lübnan ilerici güçlerinin kontrol ettiğini, Lübnan İlerici Sosyalist Partisi lideri Kemal Canpolat bir demeçle açıklıyordu. Lübnan'da ilerici güçlerin kuraacağı devrimci bir hükümetin kendi rejimlerini de saracağı korkusu taşıyan, diğer yandan İsrail ve emperyalizmle daha iyi bir anlaşma için Lübnan'ı koz olarak kullanabileceğini düşünen Suriye rejimi yöneticileri —devlet başkanı Hafız Esat'tı— Lübnan'a müdahale etmeyi uygun gördüler. Müdahale etmeden çok önceleri de, kendi kontrollerindeki Filistin direnme örgütü ve 3 bin kişilik Filistin kurtuluş ordusunu harekete geçirerek, Lübnan ilerici güçlerinin ve Filistin direnme örgütlerinin bütünlüğüne darbe indirmişler, kaleyi içten fetheden düşmanın beşinci kolu durumuna düşmüşlerdir. Fakat gelişen süreçte El-Saika yok edilmiş, Filistin Kurtuluş Ordusu yöneticileri dışında Filistin direnme örgütlerinin saflarına katılmıştı. Bu çalışmalar gene de Lübnan ilerici güçlerini ve Filistin direnme örgütlerini zayıflatmıştı. Bu fırsatı değerlendiren Lübnan'lı faşist falanjistler ve diğer sağcı

hıristiyanlar, Beyrut'un doğusunda hıristiyan nüfusun içinde bulunan çoğunlukla Filistinli halkın yaşadığı Tel-Zaatar kampını kuşattı. Suriye'nin 35 bin kişilik ağır silâhlara sahip ordusunun da sağcı hıristiyanlara destek olması, sağcı hıristiyanların da çok güçlü silâhlara sahip olması nedeniyle Tel-Zaatar kuşatması yarılamiyordu. Filistin halkı Tel-Zaatar'da Filistin devrimine yakışır, örnek bir direniş gösterdiler. Kadın, çocuk, ihtiyar, genç tüm Filistinli halk Tel-Zaatar'ı son kurşunu kalana kadar savundu. Tel-Zaatar kampında Filistin halkı direnirken, FHKC tüm Filistin direnme örgütlerine kuşatmayı yarmak Tel-Zaatar'ı kurtarmak için detaylı bir baskın plânı sundu. Bu plâna göre, her direnme örgütü belli sayıda gerillayı bu baskın için temin edecekti. Toplantılarda, bu plân kabul edildiği halde FHKC'nin istediği şartları yerine getirmeyen Filistin direnme örgütlerinin sözleri kâğıt üzerinde kalmıştır. Dışarıyla tüm bağı kesilen Tel-Zaatar aç, susuz, cephanesiz, güçlü düşmana karşı 54 gün direndiler. Kuşatmadan 54 gün sonra 12 Ağustos 1976'da Tel-Zaatar düştü. Tel-Zaatar katliamında Filistinli halkın dışında Filistin direnme örgütleri 500'e yakın şehit vermişlerdi. Tel-Zaatar'da Filistin halkı direnirken, çatışmalar tüm Lübnan'da Suriye askerlerine ve sağcı hıristiyan güçlere karşı bütün sıcaklığıyla sürerken, FKÖ yöneticileri —El-Fetih içindeki sağcı

güçlerin etkisiyle— sağcı hıristiyanların liderlerinden Ulusal Liberal Partisi Lideri Kâmil Şumun ve Faşist Falanjist Parti Lideri Pierre Gammayel ile Lübnan'da savaşın sona erdirilmesi, barış yapılması için görüşmeler yapıyorlardı. FHKC'nin tavrı, emperyalizmin ve siyonizmin, Lübnan'daki piyonları sağcı hıristiyanları öne sürerek başlattıkları oyunu işlemez hale getirebilmek için savaşa devam edilmesi yönündeydi. İsrail'le olduğu gibi, faşistlerle de hiç bir zaman barış anlaşmasına oturulmayacağı tezini savunuyordu. Savaşa tüm güçleriyle devam eden Filistin direnme örgütleri —El-Fetih de dahil— Suriye askeri gücünün Beyrut'a gireceği yol üzerinde Bhamdum dağlarında büyük direniş örneği gösterdiler. Suriye askerlerine geçit vermediler. 1977 Şubat ayına doğru Lübnan'daki iç savaş eski hızını ve sıcaklığını kaybetti. Bu savaşta Filistin direnme hareketi yok edilememiş, Lübnan ilerici güçleri tasfiye edilememiş, savaş öncesi durumlarından daha güçlü çıkmışlardı bu savaştan. Diğer yandan Lübnan'ın büyük bir bölümü, Lübnan ilerici hareketlerinin ve Filistin direnme hareketinin kontrolünde kalmıştı. Beyrut'un doğusu sağcı hıristiyanların kontrolündeydi. Ama gene de İsrail Lübnan'ı ikiye bölmekle, sağcı güçleri yanına almış ve Filistin direnme hareketinin karşısında, Orta Doğu'da bir güç daha yaratmış, sınırlarının güvenliği için tampon sağlamıştır.

Lübnan'da çatışmaların durması, karşıt güçler arasında geçici de olsa belli bir dengenin oluşmasından sonra, emperyalizm Orta Doğu'ya yönelik —Filistin direnme hareketini abluka altına almak— plânını uygulamaya geçiyordu. Bu plânın uygulanmasında Mısır'ın başrolü oynaması düşünülüyordu. Mısır'da ise önemli değişimler oluyordu:

1970'lere gelindiğinde belirli bir sermaye birikimi sağlayan Mısır milli burjuvazisi sayılan ticaret burjuvazisinin emperyalist tekellerle ilişkisi geliyordu. Sedat'ın iktidarıyla, küçük burjuva milliyetçi akımın kontrolündeki Mısır politikası, emperyalist tekellerle —ABD Emperyalizmiyle— ilişkileri kökleşmiş Mısır tekelci burjuvazisinin eline geçiyordu. Sedat yönetimi, Mısır'daki bu ekonomik gelişme ve politik değişmeye ayak uyduruyor, Filistin direnme hareketine sırt çevirip, emperyalizmin Orta Doğu'daki karakollarından olma yolunda adım adım ilerliyordu. İlk adımı 1973 Kasım'ında Sina'da İsrail'le anlaşma yaparak atmış oluyordu. Emperyalizm için bu yeterli değildi. Mısır'ın İsrail'i devlet olarak tanınması gerekiyordu. Böylece Arap ülkelerinin İsrail siyonizmine karşı belirli ilkelere bütünlüğünü parçalamış olacak, bundan sonra gelişebilecek bir Orta Doğu savaşında Mısır'ı İsrail'le tavır almaya zorlamış olacaktır. Emperyalizmin ve Mısır tekelci burjuvazisinin istemiyle Mısır

Başkanı Enver Sedat, Kudüs'e (Kasım 1977) gidip İsrail yetkilileriyle konuşmayı, İsrail'i tanımayı, barış yapmayı kabul ederek, Kudüs'e gitme kararını Mısır parlamentosuna onaylatmıştır. Enver Sedat bu karardan sonra Kudüs'e gidip İsrail yetkilileriyle görüşmüş, İsrail'le daha köklü barışa gidebilmek için ön anlaşma imzalamıştır. Enver Sedat'ın, İsrail içine giderek İsrail'le barış antlaşması imzalaması karşısında, ilerici Arap rejimleri Irak hariç, Suriye, Libya, Güney Yemen, Cezayir karşı dururken, gerici Arap rejimleri Suudi Arabistan, Ürdün, Kuveyt bu antlaşmaya tepki göstermiyorlar, hattâ el altından onaylıyorlardı. Enver Sedat bu antlaşmayı imzalamakla ABD ve Suudi Arabistan'dan gelecek kredileri de hesaba katmıştı. Bu kredi ve yardımlarla Mısır'da giderek derinleşen krizin yükü hafiflemiş olacak, Mısır tekelci burjuvazisi en azından belli bir süre rahatlayacaktı. Suriye de Orta Doğu'da barıştan yanaydı. 242 sayılı yasaya göre barışın yapılmasını istiyordu. Enver Sedat'ın İsrail'le barış masasına oturmasına temelden karşı çıkmıyor, bir takım taktiklerde Sedat'tan ayrılıyordu. Enver Sedat'ın Kudüs'e gidip, İsrail'le görüşüp anlaşmaya varmasına, şiddetle karşı duran Irak dışındaki ilerici sayılan Arap ülkeleri, Libya'nın başşehri Trablus'ta bir araya gelerek, bu antlaşmaya karşı duracaklarını açıkladılar ve bu antlaşma karşısında duran Arap ülkelerinin

RED-SOMUD Cephesi'ni kurduklarını ilân ettiler. FHKC daha o zamandan RED Cephesi'nin aldığı kararların kâğıt üzerinde, masa çekmelerinde kalacağını, pratikte bu kararların işletilmeyeceği tespitini yapıyordu. Ama gene de RED Cephesi'nin olumlu yanları da vardı. Gene aynı günler içinde ilerici Arap rejimlerinin bir araya gelerek I. Arap Kongresi'nin toplanması, RED Cephesi'nin kurulmasının etkisi sonucu olmuştu. Bu birleşmeler Filistin direniş hareketi açısından eskiye oranla daha iyi kararların alınmasına neden oldu denilebilir. RED - SOMUD cephesinin işlemediği, 16 Mart 1978'de İsrail'in Filistin direnme hareketine darbeler indirmek için Güney Lübnan'a saldırmasıyla ortaya çıktı. Bu saldırı karşısında pratik hiç bir tavır almayan RED Cephesi, İsrail'in Güney Lübnan'a saldırısını sözlerle, demeçlerle şiddetle protesto ediyordu. 16 Mart 1978'de İsrail Güney Lübnan'a 30.000 ağır silâhla donatılmış asker sokmuş, karadan, denizden, havadan saldırıya geçerek Sur şehrini kuşatmıştır. On gün süren bu saldırı ve Sur şehri kuşatması Filistin direnme örgütlerinin başarılı gerilla savaşı karşısında sona ermiş İsrail elle tutulur hiç bir kazanç ve başarı elde etmeden büyük kayıplar vererek geri çekilmiştir. Bu saldırı sonunda ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizmi Filistin direnme hareketinin gücü karşısında iyice korkmuşlardır. İsrail, Mı-

sır'la Kudüs'te imzaladıkları antlaşmayla, daha köklü bir antlaşmanın ilk adımını atmıştır. ABD emperyalizmi İsrail'in Güney Lübnan saldırısıyla beraber 1. ve 2. Camp David antlaşmasını gündeme getirdi. Bu antlaşmalar ABD emperyalizmine Orta Doğu'da büyük yararlar getireceğinden, bu antlaşmanın imzalanması süresinde ABD adına bizzat ABD Başkanı Carter ilgilendi. Bu antlaşma üç kısımdan oluşuyordu: 1) Mısır-İsrail, 2) İsrail-ABD, 3) Mısır-ABD.

Mısır'ın bu antlaşmalarda ekonomik yardım dışında siyasi yönden, toprak bakımından çıkarı yoktu denilebilir.

Bu antlaşmaların imzalanması sırasında RED-SOMUD Cephesi II. kongresini yaptı —Irak bu toplantıya katılmadı— Irak bütün Arap ülkelerinin Bağdat'ta bir araya gelerek Arap ülkeleri birliği önerisi sundu. Bu öneriye katılan bütün Arap ülkeleri 2 Kasım 1978'de Bağdat Kongresi'ne katıldılar. Bu kongrede kabul edilen kararlar ağırlıklı gerici Arap rejimlerinin istemleri doğrultusunda alınmıştı. Bu kongre sonrası Suriye ile Irak'ın birleşmesi gündeme geldi, bu RED Cephesi açısından olumlu bir gelişmeydi. Suriye ile Irak birleştirildiklerinde, Irak'da RED Cephesi'ne katılacak, RED Cephesi gücünü artıracaktı. Ama bu birleşme gerçekleşmeden RED Cephesi resmen dağıldı. 26 Mart 1978'de imzalanan Camp David antlaşmasına, Bağdat

kongresinde ilericisinden, gericisine bütün Arap rejimleri karşı çıkıyorlardı. Ama gerici Arap rejimlerinin Camp David antlaşmasına karşı çıkışları, Mısır'ı Arap ülkelerinin dışında değerlendirme ve Mısır'la her alanda ilişkilerin kesilmesi önerisini de kabul etmeleri biçimseldi, formaliteden ibaretti. ABD emperyalizmi ve Orta Doğu'daki jandarması İsrail, Camp David antlaşmasıyla, Orta Doğu'da etkilerini arttırmışlar, daha uzun süre Orta Doğu'daki durumlarını ve çıkarlarını koruyabilmenin yollarını açmışlardır.

CAMP-DAVID antlaşmasının Orta Doğu ve Filistin Direniş Örgütleri açısından önemi, değerlendirilmesi ve Orta Doğu açısından Filistin Direnme Hareketine getirdiği sonuçlar:

1 — Bu antlaşmayla Mısır İsrail'i Orta Doğu'da ve bugünkü sınırları içinde bir devlet olarak tanımıştı. Böylece Mısır'ın İsrail'i tanınmasıyla birlikte, bu antlaşmayla Mısır - İsrail cephesinde 1956'dan bu yana süren savaş durumu tamamen ortada kalkıyor. Mısır - İsrail cephesinde uzun, kalıcı barış imzalayan İsrail bu cephe-deki tüm askeri güçlerini Güney Lübnan ve Suriye cephesine kaydırarak eskiye oranla askeri durumunu güçlendirmiş oluyordu.

2 — İsrail devletinin Orta Doğu'daki varlığının Mısır rejimi tarafından tanınması, diğer ge-

rici Arap rejimlerinde İsrail'i tanımaları için yeşil ışık yakıyordu. Bu durumun oluşması İsrail'in Orta Doğu'daki varlığını iyice sağlamlaştırmak olacaktır.

3 — Mısır'ın İsrail'i devlet olarak tanınması, dünya kamuoyunda etki yapıyor, İsrail devletine karşı olumsuz düşüncelerinin belli ölçülerde nötralize olmasına neden oluyordu.

4 — Camp David antlaşmasıyla Orta Doğu'nun bundan sonra en kızgın olduğu savaşın süreceği alan Lübnan —Güney Lübnan— olarak ortaya çıkıyordu.

5 — Bu antlaşma karşısında duran ilerici Arap rejimleri çok özel durumlar dışında Lübnan ilerici güçleri ve Filistin direnme örgütlerinin yanında, ABD emperyalizmine ve İsrail'e karşı tavır alacaklardır. —Yalnız Lübnan iç savaşında Suriye'nin aldığı tavır akıldan çıkarılmamalıdır— Devrimci hareketler açısından ilerici Arap rejimleri karşısında izlenecek politika onların anti-emperyalist yanlarını bilemek olmalı. Onların emperyalizmle olan çelişkilerinden azami ölçüde yararlanmak olmalıdır.

FHKC'nin Camp David Sonrası Genel Politikası:

1 — İlerici Arap rejimlerinin her dönemde izleyecekleri politikanın doğru tahlilini yapmak,

emperyalizme alacağı tavır ölçüsünde bu rejimlerle ilişkilerini geliştirmek.

2 — Gerici Arap rejimlerinin emperyalizmden yana yüzünü göstermek için azami çaba sarfetmek.

3 — Filistin devriminin İsrail'in güçlü teknoloji ve askeri gücü karşısında başarı sağlamanın tek yolu silâhlı halk savaşıdır. Halk savaşı da bugünkü durumda gerilla savaşı biçiminde yürütülmelidir. Bu Filistin Devrimi'nin temel ilkesidir.

4 — İlerici Arap rejimlerinin, bu rejimler içinde çalışma yapan devrimci örgütlerin çalışmalarını engellememeleri, bu çalışmalara baskı yapmamaları için rejimleri çeşitli yollarla ikna etmeye çalışmak.

5 — Arap ülkelerindeki emperyalizme karşı savaşılan ilerici, devrimci örgütlerle, partilerle ilişki kurmak, var olan ilişkileri sağlamlaştırmak, M-L örgütlenmelerin olmadığı Arap ülkelerinde, bu tip örgütlerin kurulmasına destek olmak. (FHKC'nin Arap ülkelerinin hepsinde olmak üzere Arap Sosyalist İşçi Partisi'ni örgütlemeye başlamıştır. Lübnan Sosyalist İşçi Partisi, Lübnan ilerici güçleri içinde önemli bir ağırlığa sahiptir.)

6 — Enternasyonalist dayanışma ve karşılıklı yardımlaşmayı sağlamaya yönelik tüm dünyadaki FHKC'nin stratejisine yakın M-L örgüt ve

partilerle ilişki kurmak, var olanları geliştirmek. (Bu yöne büyük ağırlık veren FHKC Filistin Devrimi'nin enternasyonal karakterini de göstermektedir. Örgütlenmelerinde her ülkeden devrimciler yer almış, cephe üyesi olarak çalışmaktadırlar.)

Ayrıca, FHKC, RED-SOMUD Cephesi'nin en kısa sürede toplanması, ilerici Arap rejimlerinin ilerici Lübnan hareketine ve Filistin direnme hareketlerine yardım etmesi ve emperyalist-kapitalist ülkelere üretimi kısıarak petrol ambargosu uygulaması kararlarını almasını istemektedir. Bu yönde de çaba sarfetmektedir.

FHKC'nin Mücadele Alanları ve Temel Mücadele Alanı:

FHKC İsrail işgali altındaki topraklarda İsrail devletine baskını temel almaktadır. İsrail işgali altındaki topraklarda baskınlar iki bölgeden olmak üzere ayrılmaktadır. Birincisi Batı Şeria ve Gazze'de yapılanlar —ki bu alanlarda yer yer geniş kitle eylemleri de yapılmaktadır— (Son olarak FHKC Gazze'de Enver Sedat rejimiyle uzlaşan bir imamı öldürmüştür) diğer yandan İsrail'in her tarafına baskınlar yapılmaktadır (Tel-Aviv'de hemen her gün patlama olmaktadır), bu baskınlar Güney Lübnan'dan sınırı geçen fedailer tarafından yapılmaktadır. FHKC son yıllarda bu baskınları arttırmıştır. (En son denizden

botla yapılan Manara baskını). Bugün için Lübnan, Orta Doğu'nun savaş alanı olma durumunu korumaktadır. Son zamanlarda İsrail'in desteğinde sağcı hristiyan orduda görevli bir subay olan Saad Haddad, Lübnan'ın sağcı hristiyanların kontrolündeki bölgede Hristiyan devleti kurduğunu ilân etti. FHKC Saad Haddad'ın İsrail'le birlikte her an saldırıya geçebileceği tahlilini yaparak, onlar saldırmadan saldırıya geçilmesi için diğer Filistin direnme örgütlerine çağrı yaparak ikna etmeğe çalışmıştır. Güney Lübnan'dan İsrail içindeki yerleşim bölgelerine baskın yapan fedai grupları İsrail sınırında tampon bölge durumunu koruyan Saad Haddad'ın kontrolündeki bölgeleri de geçmek zorundadır. Bu nedenle baskın grupları sık sık Saad Haddad'ın kontrolündeki bölgelere de baskın düzenlemektedir (son olarak Nabatiye yakınlarındaki Mercan köyüne yapılan baskında 8 falanjist öldürülmüştür). FHKC, 1972'de siyasi bürosunun aldığı bir kararla dış ülkelerdeki baskınları, yeni bir karar alana kadar durdurmuş bulunmaktadır.

Savaşın her an patlayacağı tahlilini yapan, Güney Lübnan'da haftada ortalama 2 - 3 baskın düzenleyen ve giderek bu baskınları yoğunlaştıran FHKC tüm gücüyle askeri olarak güçlenmek için çalışmalarını hızlandırmıştır.

**Filistin'de İngiliz Emperyalizmine ve
Siyonist Yerleşmeciliğe karşı Arap Halkın
Yürüttüğü Silâhlı Mücadelenin
Başlangıcından günümüze kadar gelişimi
ve FHKC'nin oluşumu:**

Filistin Arap halkın ilk kez 1882 yılında başlayan siyonist yerleşmeye karşı tepkisi silâhlı mücadele olarak başlamış ve gelişmiştir. Filistin halkının topraklarını işgal eden yabancı düşmanlara (—Osmanlı İmp. İngiliz Emp. (1917 - 1947), siyonist yerleşme—) karşı silâhlı mücadele geleneği, bugün emperyalizme ve İsrail siyonizmine karşı silâhlı mücadele temelinde yürütülen halk savaşı teorisine kaynak olmuş, tecrübe birikimi sağlamıştır. Bütün Filistin direnme örgütlerinin onayladıkları gibi, FHKC'de geçmişteki silâhlı mücadelenin biriktirdiği tecrübelerin bugün yürüttüğü silâhlı mücadeleye yol açtığını kabul etmekte ve Filistin halk savaşında FHKC'nin yerini koymaya çalışırken geçmiş silâhlı mücadele deneylerini de anlatımı içine almaktadır.

Filistin halkının siyonist yerleşim ve adım adım işgal plânına karşı daha köklü silâhlı mücadelesi, Filistin'in I. emperyalist paylaşım savaşı sonrası Osmanlılardan İngiliz emperyalizminin denetimine geçmesi, İngiliz yönetiminin de siyonizmin Filistin'de bir Yahudi devleti kurma çalışmalarına açıktan destek olmaya —Balfour Deklerasyonu— başlamasıyla 1917 sonrası başlamaktadır.

Filistinli Arap halkın ilk büyük tepkisi 1920 yılının Nisan ayında Nebi Musa Bayramı sırasında meydana geldi. Kudüs'te kutlanan bu bayram, siyonist yerleşmeye karşı, İngiliz yönetimine karşı bağımsızlık ve özgürlük gösterilerine dönüştü. 1921 yılının Mayıs ayında Filistin Arap halk siyonist yerleşmeyi ve Yahudi göçünü protesto ediyor, Yafa şehrindeki siyonist göçmen bürosunu tahrip ederken, Yahudi yerleşim bölgelerine saldırıyordu. Filistin halkının gerek İngiliz yönetimine gerekse siyonist yerleşmeye karşı, Filistin'in hemen hemen bütün şehirlerini kapsayan ayaklanması ve saldırısı 1929 yılında patlak verdi. Arap Halk Yahudi mahallelerine saldırdı. Bu ayaklanma İngiliz yönetimi tarafından güçlükle bastırıldı. Bu büyük ayaklanmanın bastırılması üzerinden, çok yıllar geçmeden, 1933 yılında yeni bir ayaklanma başladı. Yahudi göçüne tepki ile birlikte, bu ayaklanma göçün teşvikçisi İngiliz yönetimine de yönelmesiyle, öteki ayaklanmalardan ayrılıyordu. Bir hafta kadar süren İngiliz polisinin de katıldığı çatışmalarda 21 kişi hayatını kaybediyor, 200 üzerinde insan yaralanıyordu. 1936 yılında Filistin halkının İngiliz yönetimine ve Yahudi yerleşmeye karşı başlattığı Filistin'in tüm bölgelerini saran ayaklanma ve direniş Filistin'in sosyal mücadele tarihi içinde büyük öneme sahiptir. 1936 yılında direkt İngiliz yönetimini he-

def alan ayaklanma ve direniş altı ay gibi uzun bir süre devam eden genel grevle başlamış, aralıksız üç yıl sürmüş, 1939 yılında İngiliz yönetimi tarafından kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Bu direniş ve kanlı bastırmanın faturası Filistin halkı için oldukça ağır olmuş, 30.000 üzerinde Filistinli öldürülmüş (—110 kişi asılarak öldürülmüştür—) 20.000 Filistinli tutuklanarak hapse atılmıştır. 1936 - 1939 silâhlı ayaklanmasında Filistin halkının yenilgisine bu mücadeleye öncülük edecek proletaryanın sınıf teorisi ile yüklü bir örgütün ve somut programın olmamasının temelinde, o dönemde Arap ülkelerindeki rejimlerin emperyalist güçlerin denetiminde olmasında bu yenilgide önemli rol oynadığı bir gerçektir. Filistin'deki iç durum bu ayaklanmanın önderliğine küçük burjuva milliyetçilerini ve belli ölçüde de feodalleri getiriyor, proletaryanın dünya görüşünün ve örgütünün bu ayaklanmada öncülüğü ele geçirmesi o günler için oldukça uzaktı. Orta Doğu'daki Arap ülkelerinin hemen hemen hepsi ya İngiliz, ya da Fransız emperyalizminin sömürgesi durumundaydılar ve bu direnişin kanla bastırılmasını seyretmekten başka yapacakları birşey yoktu. Filistin halkının emperyalizme ve İsrail devletine karşı topraklarını elde etmek için yürüttüğü silâhlı direnişi yavaş yavaş küçük burjuva milliyetçi akımla birlikte Marksist temellerde gelişmeye başlayacaktır.

1930 - 1950 yılları arasında İngiliz emperyalizmine (1948'de Filistin'i terk etmiştir) ve siyonist devlet kurma plânlarına karşı Filistin Arap halkın direnişini ve silâhlı mücadelesi üzerinde iki düşünce akımının etkisi vardı. Bu akımlardan önemlisi ve etkisi fazla akım, o dönemler tüm Arap ülkelerini —İngiliz ve Fransız emperyalizminin varlığına tepki olarak gelişen— saran milliyetçilik akımıydı. Bu akımın başını emperyalizmin şartlarında gelişme olanağı bulamayan milli burjuvazinin yerini küçük burjuvazi çekiyordu. Bu küçük burjuva radikal milliyetçi akımlar bir yanıyla emperyalizmin sömürgeci yönetiminin sona ermesi için mücadele ederken, diğer yanıyla halkın bilinçlenerek katılacağı köklü dönüşümleri sağlayacak devrime de karşı duruyorlardı. Böyle köklü dönüşümler yerine devleti ele geçirip emperyalizme tavır aldıktan sonra reformlar yoluyla bu girişimlerini sürdürme yanlısıydılar. Bunun dışındaki devrimci dönüşümlere, kendi sınıfsal konumları dolayısıyla sonuna kadar karşı çıkmakta idiler. Emperyalizme ve siyonizme karşı Filistin halkının direnişini örgütlemeye çalışan direniş hareketinin ağırlıkla başını çeken Filistin küçük burjuva ulusal hareketi Filistin halkının başarı kazanabilmesi, tekrar topraklarına kavuşabilmesini, Arap ülkelerinin desteğine bağlıyor, böylece Filistin sorununu gerçekten çözecek esas güç olarak Filistin halkına dayanma ye-

rine Arap ülkelerine dayanmayı ön plâna çıkararak savunuyordu. İkinci akım bu akımın yanında oldukça zayıf kalan klasik komünist partilerin oluşturduğu akımdı. Bu klasik komünist partileri —Filistin Komünist Partisi, ismi sonradan Ürdün Komünist Partisi olmuştur (1920'lerden beri faaliyet göstermektedir)— silâhlı mücadeleyi Marksist temellere oturtarak Filistin halkının direniş hareketine öncülük etmek yönünde çalışma yerine, pratikten kopuk demeç, bildiri, propaganda-ajitasyonu silâhlı mücadeleye tercih ederek isim partileri olmaktan öte gidemiyorlardı. Orta Doğu'da Filistin'de etkinlik sağlamalarını, Sovyetlerin etkinlik sağlamasına bağlayarak, Filistin'in somut şartlarına göre Marksizmi uygulamayan taklitçi parti olma durumunu koruyordu. Filistin Komünist Partisi'nin Filistin devrimi için somut, tutarlı programı yoktu (Filistin Komünist Partisi içinde 1936'larda ortaya çıkan ilk ayrılık 1947'de İsrail devletinin kuruluşunun onaylanmasını kabul eden kanat İsrail Komünist Partisi ismini alırken, Filistin topraklarının geri kalan kısmını —Batı Şeria— Ürdün'ün ilhak etmesi ile diğeri Ürdün Komünist Partisi adını aldı). 1947 yılında B.M.'lerde Filistin Arap halkın yaşadığı toprakların üzerinde İsrail Yahudi Devletinin kurulması onaylanıyor, Filistin resmen ikiye bölünüyordu. Sovyetler Birliği B.M.'lerdeki oyunu bu kararın çıkması lehi-

ne kullanırken, Filistin Komünist Partisi de Filistin'de kurulacak bir Yahudi devletine şiddetle karşı çıkarken, Sovyetlerin bu kararı karşısında tavrını yüzseksen derece değiştirerek İsrail devletini tanıdığını açıklıyordu. Bu tavır Filistin Komünist Partisi'nin Filistin halkından ve Filistin direnme hareketinden iyice kopmasına, uzaklaşmasına neden olurken, küçük burjuva ulusal hareketi Filistin direnme hareketinin bütün yükünü omuzluyordu. Filistin Komünist Partisi'nin bu yanlış politikası Filistin halkı nezdinde komünist düşüncenin değer kaybetmesine neden oluyor, daha sonraları ortaya çıkacak Marksist akımların gelişimini geciktiriyordu.

Şimdi Arap ülkelerin çoğunda iktidar olan, etkisini tüm Arap ülkelerinde arttıran, Filistin Direnme Hareketi'nin uzun süre yükünü omuzlamış küçük burjuva ulusal hareketinin, emperyalizme alabileceği tavrı ve uygulamalarıyla varacağı noktanın Marksist açıdan değerlendirmesini yapmak yerinde olur:

1 — Emperyalizme tavır alarak iktidar olan küçük burjuva milliyetçi akımlar çok zayıf bir ihtimal de olsa bu yukarıdan, kitlelerden kopuk ilerici, anti-emperyalist nitelikteki devrimi, halkı bilinçlendirerek köklü toplumsal dönüşümleri gerçekleştirerek, sosyalist ülkelere de her türlü destek ve yardımı alarak demokratik devrim

aşamasından sosyalist devrime sürüklemeye çalışacaklardır. Proletarya partisinin örgütlenmesi ve başa geçmesi bu süreçte olacaktır —Lenin'in verdiği Moğolistan örneği—. Böylece çok istisnai durumlarda, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş gerçekleşecektir. Halk savaşının uzun sürdüğü küçük burjuvazinin milliyetçi akımının başını çektiği Cezayir'de olan devrim, böyle bir gelişme için diğerlerine oranla daha uygun koşullara sahiptir. (Bugün Revizyonist Sovyet yöneticileri, bu istisnai durumu, tüm sömürge ülkeler için geçerli yol kabul ederek, şiddete dayanan devrimi ikinci plâna atmakta, göz ardı etmektedirler.)

2 — Diğer yandan emperyalizme tavır alan milliyetçi küçük burjuva asker-bürokrat kadrolar, üstten devrimi —politik devrimi— köklü toplumsal dönüşümler yaparak, halkı bilinçlendirerek ileriye götürmemekte, bazı reformlarla iktidarlarını sürdürmeye devam ederlerken ticari nitelikteki milli burjuvaziyi destekleyerek güçlenmesini yeterli sermaye biriktirmesini sağlarlar. Yönetimlerinin güçlerini halktan alma yerine, bu güçlerden almaya özen gösterirler. Bu şartlar altında gelişen ticaret burjuvazisi emperyalist güçler olan uluslararası tekellerle bütünleşerek, o ülkedeki küçük burjuvazinin milliyetçi politikasına son verirler, yerine emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikasını uygulayacak devlet me-

kanizmasını oluştururlar. Bu durumdaki tüm ülkelerin esas olarak izleyecekleri rota bu doğrultuda olmakta, kapıdan kovulan emperyalizm bir süre sonra bu ülkelere daha köklü bir şekilde bacadan girmektedir (Türkiye ve Mısır bu durum için çok somut örnekler teşkil etmektedirler. Türkiye’de emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı’nın —1919-1923— öncülüğünü küçük burjuva milliyetçi asker-sivil kadrolar yürütmüştü. Bu durum sonunda emperyalizm kovulmuştu. Ama devrim devam ettirilerek, halka mal edilmedi. Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrası kurulan küçük burjuva diktatörlüğü —Kemalist Diktatörlük— köklü dönüşümler yerine, bir takım reform niteliği taşıyan politik devrimler gerçekleştirmekle yetindi. Harf devrimi, kılık kıyafet devrimi vs. —Diğer yandan ticaret burjuvazisini destekledi, geliştirdi—. Proleteryanın örgütlenmesinin önündeki engelleri açacağı yerde, katı bir anti-komünist politika izledi. Bu gelişme belirli bir aşamaya geldiğinde —1950’lerde— ticaret burjuvazisi, emperyalizmle bütünleşerek tekellerci burjuva durumuna geldi ve küçük burjuva diktatörlüğüne son vererek emperyalizmle iç içe geçmiş Oligarşik diktatörlüğü oluşturdu. Küçük burjuvazi bu tavrı ile ülkeyi 1950 sonrası, 1923’te kovduğı emperyalist güçlere daha köklü bir şekilde peşkeş çekmiş oluyordu. Aynı şekilde Mısır’da 1952’de ismi Nasır’la birlikte anılan küçük

burjuva milliyetçi subayların —Hür Subaylar Örgütü, Sedat da bu örgütün içinde yer alıyordu— İngiliz kuklası Kral Faruk monaşisini devirerek yaptıkları devrim, köklü dönüşümlerle halka mal edilemedi. Arap dünyasında önderlik, kurtarıcılık misyonu yüklenen Nasır'ın yönetimindeki Mısır, 1970 sonrası Sedat'ın yönetime gelmesiyle emperyalizme yakın politika izlemeye başladı, 1978'de Camp-David antlaşmasıyla Filistin dâvasına ihanet ederek ABD Emperyalizminin Ortadoğu'daki gözde müttefikleri içine dahil oldu. Emperyalizmle bütünleşmiş Mısır tekelci burjuvazisinin istemiyle Sedat yönetimi Camp-David antlaşmasını imzalayarak İsrail'i Ortadoğu'da devlet olarak tanımış ve devrimci Filistin Direnme Hareketini yok etme politikasının Ortadoğu'daki gönüllü destekçilerinden biri haline gelmiştir. Bugün Mısır emperyalizmin yeni-sömürgeci bir ülke statüsündedir. Bu duruma gelen Mısır SSCB ile olan Nasır dönemi samimi ilişkilerini tamamiyle koparmasıyla, SSCB'nin Mısır için düşündüğü ve uyguladığı kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş plânları suya düşmüş, SSCB'nin revizyonist politikası Mısır deneyiyle bir kez daha mahkûm olmuştur.)

1950'lerin sonlarında hiç bir Arap milliyetçi akımının Filistin halkının haklı dâvasına çözüm bulamayacağı, ilerici Arap rejimlerinin Filistin topraklarını siyonist işgâlden kurtarmada belirli

rol oynayamayacağıının açığa çıkmasıyla, Filistin dâvasının ancak Filistinli halkın kendi öz gücüne dayanarak yürüteceği silâhlı mücadele ile zafere ulaşacağı tezleri ağırlık kazanmaya başladı. Cezayir halkının esas olarak kendi öz gücüne dayanarak ilerici Arap rejimlerinden de aldığı destek ve yardımla Fransız Emperyalizmine karşı 1954 yılında küçük-burjuva milliyetçi akımın yöneticiliğinde başlattığı halk savaşı 1962 yılında 1,5 Milyon Cezayirlinin hayatı karşılığı zafere ulaşmıştı. Cezayir devriminin Halk Savaşı ile uzun süren bir mücadele sonunda kazandığı başarı, Filistin Halkının topraklarını elde etmek için Arap ülkelerinden beklediği kurtarıcılık anlayışının süratle tasfiyesine direkt etkisi olmuştur. Filistin halkı 1960 sonrası kendi özgücüne dayanarak adım adım yükselteceği Halk Savaşı anlayışının hazırlıkları içine girmeye başlamıştır. Diğer yandan Cezayir'de Halk sömürgeci Fransız Emperyalizmine karşı klâsik sömürgeci yönetime karşı-top yekün silâhlanarak, Halk Savaşını yürüterek zafer kazanmış, Fransız Emperyalizminin yönetimine son vermiştir. Filistin'de ise durum Cezayir'de olan klâsik sömürgecilikten farklı olarak gelişmiş, sömürgeciliğin yeni bir ürünü olan İsrail siyonizminin yalnız toprakları işgâl eden değil, bu topraklarda yaşayan halkı da topraklarından süren sömürgecilik anlayışına karşı Halk Savaşı Filis-

tin topraklarından değilde komşu arap ülkelerinde örgütlendirilerek başlatılacaktı. 1960 başlarında ortaya çıkan önemli değişmelerle, Filistin Direnme Hareketi yeni bir aşamaya sıçramış oluyordu.

1956'lardan beri çeşitli Arap ülkelerinde yaşamak zorunda kalan Filistinli halk arasında çalışma yürüten El-Fetih hiç bir Arap ülkesine dayanmadan, onlardan kurtuluş umudu beklemeden 1 Ocak 1965'te İsrail içine Ürdün sınırından geçerek silâhlı ilk baskını yaparak Filistin Direnme Hareketine yeni bir boyut kazandırıyor. El-Fetih, Arap milliyetçi küçük-burjuva akımların dışında— o dönemde en önemli iki Arap milliyetçi akımı Arap ülkelerini sarsmakta idi. Biri Nasırcılık, diğeri ise Baas (Doğuş) Arap milliyetçi akımdır-koyu bir Filistin Arap milliyetçi akımının temsilcisi olarak kurulmuştur. Küçük-burjuva Filistin Arap milliyetçi akımının yönetimindeki El-Fetih her sınıftan Filistinli Arap'ın içinde yer aldığı hetorejen bir yapıya sahiptir. Bu dönemde El-Fetih'in dışında, Arap Ulusal Hareketi'nin içinde yer alan Hınçlı Gençler ve Geriye Dönüş Yiğitleri Filistin direnişine yeni boyutlar kazandıran örgütler olarak 1960 başlarında ortaya çıkmışlardır. İlk şehidini 1964 yılında vermiş olan Hınçlı Gençler örgütü ve Geriye Dönüş Yiğitleri, Arap Ulusal Hareketi içinden çıkan FHKC'nin kurucu örgütle-

rinden olmuşlardır. Ayrıca 1960'ların başlarında Filistin Direnme Hareketi'ni kendi kontrolleri altında tutabilmek için Nasır'ın başını çektiği Arap milliyetçi hareketi Filistin Kurtuluş Örgütü'nün kuruluşuna ön ayak olmuştur. 1964'de kurulan FKÖ 1969 yılında yapılan beşinci kongresinde El-Fetih'in denetimine geçmiş ve başkanlığına Yaser Arafat seçilmiştir. 1969'da FKÖ'yü ele geçiren El-Fetih bu güne kadar temsil etmiştir. FKÖ'nün 1970 sonrası izlediği politika nedeniyle FHKC, FKÖ'ye katılmamış, FKÖ'ye karşı diğer üç Filistin direnme örgütüyle birlikte RED Cephesini kurmuştur.

Filistin Direnme Hareketi giderek Halk Savaşı yöntemlerini benimsemesiyle İsrail işgali altındaki topraklar üzerinde kurulan yahudi yerleşim bölgelerine yaptıkları baskınlardan, tedirgin olan İsrail ve ABD Emperyalizmi diğer yandan giderek SSCB'ne yanaşarak emperyalizme tavrı alan Mısır, Suriye'deki rejimlerden ürküyordu. İsrail'i bulunduğu sınırlar içinde, Arap ülkeleri tanımadığı için İsrail kendisini güvenlikte hissetmiyordu. Mısır ve Suriye'deki ilerici anti-emperyalist rejimleri yıkmayı diğer yandan geliştirmekte olan Filistin Direnme Hareketini yok etmeyi düşünen ABD Emperyalizminin Ortadoğu'daki vurucu gücü İsrail Devleti 1967 Haziranında Mısır, Suriye ve Ürdün cephesinde saldırıya geçti ve kısa sürede bu üç Arap ül-

kesini kelimenin gerçek anlamıyla tam bir askeri hezimete uğrattı. Mısır yönünde Sina'dan, Suriye yönünden Golan tepelerinden yeni topraklar elde ederken, 1948 sonrası Ürdün'e bırakılan son Filistin toprakları Batı Şeria'yı Kudüs'te dahil olmak üzere-tamamen-işgâl etti. Bu savaş sonunda ABD Emperyalizmi ve İsrail büyük askeri başarılarını, savaşa başlama öncesi düşüncükleri değişmelerle noktalayamadılar. Ne Filistin Direnme Hareketi yok edildi, ne de ileri Arap rejimleri yıkılarak İsrail devletini tanıyacak yönetimler oluştu. Tersine Filistin Direnme Hareketi bu savaştan büyük dersler çıkartırken, ilerici Arap rejimleride durumlarını daha da güçlendirmiş oldular.

1967 Haziran İsrail –Arap ülkeleri (Ürdün, Mısır, Suriye ve Filistin Direnme Hareketi) arasındaki savaştan Marksistlerin çıkardığı sonuçlar:

1 – Gerek Arap ülkelerinde, gerekse Filistin'de gerçek anlamda devrim halka dayanarak, halkı bilinçlendirip, örgütleyerek yapılabilirdi. Halk bilinçli olarak katılmadan ne Halk Savaşı verilebilir ne de Halk Savaşı sonuna kadar götürülüp devrim gerçekleştirilebilir, köklü toplumsal dönüşümler sağlayabilirdi.

2 – Halk Savaşının başarı sağlayabilmesi İsrail siyonizminin yıkılıp, Ortadoğu'dan emper-

yalizmin kovulabilmesi için Filistin Direniş Hareketi, başta Arap ülkelerinde olmak üzere, dünya üzerinde emperyalizme karşı mücadele eden ilerici, devrimci örgütlerle bağlantı kurmalı, karşılıklı dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamalıdır. (Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin Devriminin Enternasyonal yanına büyük önem vermektedir, kurulduğundan itibaren diğer tüm arap ülkelerinde de emperyalizme karşı mücadele eden ilerici örgütlerle dayanışmaya girmiş, desteklemiştir. Diğer yandan devrimci örgüte sahip olmayan Arap ülkelerinde Arap Sosyalist İşçi Partisi'ni örgütlemiştir. Arap Sosyalist İşçi Partisi'nin merkezi siyasi yayın organı haftalık «Devrimci» dergisidir. A. S. İ. P. Kuzey Yemen, Mısır, Suriye, Irak, Lübnan'da aynı isimle örgütlüdür. Arap Sosyalist İşçi Partisi'nin Filistin kolu FHKC'si, Umman'daki kolu ise Umman Halk Kurtuluş Cephesidir.)

3 — Gerek Filistin halkının Emperyalizme ve İsrail devletine karşı bağımsız, demokratik Filistin devletini kurmak için yürüttüğü Halk Savaşı, gerekse tüm Arap halkların ve sömürge ülke halklarının emperyalizme ve yerli gericiliğe karşı yürüttükleri toplumsal ve ulusal kurtuluş savaşlarının başarı sağlayabilmesi için proleteryanın bilimi Marksizm-Leninizmin klavuzluğu doğrultusunda hareket etmek zorunludur.

Arap Ulusal Hareketi (Arap Ulusal Hareketi Filistin için FHKC'nin kurulmasına kaynaklık ettiğinden başka Güney Yemen'de devrim yapan Yemen Ulusal Kurtuluş Cephesinin kurulmasına da ön ayak olmuştur) ve FHKC'nin Kurulması Teorisi ve Çalışmaları :

FHKC'si 1967 İsrail-Arap savaşı sonrası, Arap Ulusal Hareketi içinde küçük-burjuva yönetime muhalefet eden Marksistler tarafından, Arap Ulusal Hareketinden koparak oluşturulmuştur. FHKC'si Arap Ulusal Hareketi'nden kaynağını almaktadır ve bu hareketin Marksizmin yol göstericiliğinde devam ettiricisidir.

Arap Ulusal Hareketi 1950'lerin başlarında—1953 yılında— Corc Habbaş'nda içinde yer aldığı küçük-burjuva milliyetçi akımın önderliğinde gizlilik içinde kuruldu ve çalışmaları o dönemki durum gereği olarak gizlilik içinde yürütüldü. Arap Ulusal Hareketi kurulmasından itibaren Arap ülkelerinde ve Filistin'deki çalışmalarından büyük başarılar elde etmeye başladı. A. U. H. bu başarılı çalışmaları, o dönemlerde de Arap dünyasında etkinlik kurmuş Nasır'cılık hareketini de etkiledi. Bu nedenle bir yandan Nasır'cı partilerin ve örgütlerin, diğer yandan Arap ülkelerinde Nasır'cılık kadar etkisi olmasada belli bir gücü olan Baas'cılık hareketinin şim-

şeklerini üstünde topladı. Arap Ulusal Hareketi'nin tüm Arap ülkelerindeki çalışmaları bu nedenle sekteye uğrama tehlikesiyle karşılaştı, buna karşılık gizli kurulmuş Arap Ulusal Hareketi çalışmalarını gizlilik koşullarında yürütmek zorunda kaldı. Arap Ulusal Hareketi'nin çoğunluğunu ezilen, sömürülen emekçi Araplar oluşturduğu gibi, programı da Marksist temellere oturmamış olsada oldukça ilericiydi ve Arap emekçi kitlelerin demokratik, ulusal halklarını savunmaya açıktı. 1960'lardan sonra Arap Ulusal Hareketi içinde küçük-burjuva milliyetçi akıma muhalefet eden, silâhlı mücadeleyi savunan, Marksist ilkeleri benimsemeye çalışan yeni bir akım gelişti. Bu iki akım arasındaki ideolojik mücadele, FHKC'nin 1967'de Arap Ulusal Hareketi'nden kopmasına kadar devam etti.

1967 savaşıdan hemen sonra, 1967 Ağustos ayında toplanan Arap Ulusal Hareketi'nin kongresinde, Marksist akımla küçük-burjuva milliyetçi akım arasında süren ideolojik mücadele ayrılığa dönüştü. Marksist tezlere göre hareket eden akım bu kongrede FHKC'ni kurmak için Arap Ulusal Hareketi'nden ayrıldığını ilân etti.

11 Aralık 1967'de, Arap Ulusal Hareketi'nden kopan Marksistler topladıkları bir kongre ile FHKC'nin Dünya ve Filistin kamuoyuna resmen kurulduğunu duyurdular. FHKC'ni kuranlar Arap Ulusal Hareketi içinden geldiklerin-

den Marksistlerle birlikte küçük-burjuva milliyetçilerini de içinde barındırıyordu. Bu kuruluş aşamasında kaçınılmaz bir durumdu. Marksistlerin küçük-burjuva yanları ve küçük-burjuva milliyetçi akımdan etkilenenler FHKC'nin mücadelesi içinde tasfiye edilecekti. Nitekim FHKC'nin kurulmasından sonra dönem dönem bu tip tasfiyeler gündeme gelmiştir. Gerçekten de FHKC başından itibaren etkin Marksist program ve stratejisi nedeniyle, küçük-burjuva dünya görüşünü, yani olumsuz yanlarını, yanlışlarını düzelterek, örgütlenmesini adım adım sağlam temellere oturtmuştur.

11 Aralık 1967'de kurulduğunu resmen açıklayan FHKC'yi Hıncılı Gençler (Şabab-Ser), Filistin Kurtuluş Cephesi, Nasırcı akım olmak üzere bu isimlerle anılan akımlar meydana getiriyordu. FHKC'yi oluşturan akımlardan Ahmet Cibril'in başında bulunduğu, Filistin Kurtuluş Cephesi ideolojik-politik yanı önemsemiyor, güçlerin ağırlıkla askeri yana verilmesi gerektiği tezlerini savunuyordu. FKC'ye göre teorinin, programların önemi yoktu. Askeri örgütlenme ve savaş her şeyin üstündeydi. Ayrıca FKC Arap ülkelerinden yardım ve destek alınmasının gerektiğini öne sürüyordu. (Bugün, FKC'nin FHKC'den ayrıldıktan sonra kurduğu örgütünün ismi olan FHKC Genel Kumandanlığı Irak Baas Partisi'nin çizgisine yakın bir tavır

içindedir). 2. akım olan Nasırcılar ise, FHKC'nin izleyeceği politikanın Mısır'da Nasır'ın izlediği politikaya yakın olması gerektiğini ve her türden destek, yardımın Mısır'dan alınmasını savunuyorlardı. Bu FHKC'yi Mısır'ın Filistin'deki uzantısı, kukla bir örgüt durumuna getirmekle eş anlamlıydı. 3. akım Hınçlı Gençler ise FHKC'nin ilk önce bir programının olması gerektiğini, bu programa göre mücadele edilmesinin zorunlu olduğunu söylüyorlardı. Corc Habbaş, Vedio Haddad, Gassan Kanafani bu akımın başını çekiyorlardı. (Hınçlı Gençler, Arap Ulusal Hareketinde 1960 sonrası işgâl altındaki topraklarda İsrail'e yaptığı baskınlar için askeri gruplar oluşturuyordu. Bunlardan en önemlileri Geriye Dönüş Yiğitleri ile Hınçlı Gençlerdi. Hınçlı Gençler askeri örgütü sonradan görüldüğü gibi FHKC'nin kurulmasında en önemli akım olarak rol almıştır.) Hınçlı Gençler, Marksist akımın önderleri FHKC'ni parti örgütlenmesi değil, Filistin halkını kucaklaması gereken bir cephe olarak değerlendirirken, diğer iki akımın bu konuda— FHKC'nin parti örgütlenmesini, cephe örgütlenmesi mi olacağı konusunda— açık, net görüşleri bulunmuyordu.

FHKC'nin kurulmasından bir yıl sonra 1968'de FHKC içindeki akımlardan Ahmet Cibril'in yönetimindeki Filistin Kurtuluş Cephesi, programlı çalışmayı, ideolojik tahlilleri bir yana itip,

askeri örgütlenmenin önemini abartarak ayrıldı. ve yeni örgütlenmeye gitti. Ahmet Cibril'in kurduğu Filistin Direnme Örgütü Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komutanlığı ismini aldı. (Bu günde Filistin Direnme örgütleri içinde yer alan FHKC GK örgütünün askeri gücünün dışında, Halk içinde çalışmasının gerçek anlamda var olduğu söylenemez). FHKC'nin kuruluşundan 1968 yılında FKC'nin FHKC'den ayrılışına kadar olan aşama, FHKC'nin 1. aşaması olarak değerlendirilmektedir.

FHKC'den en büyük ayrılık 1969 yılında meydana geldi. «Sol» oportünizm olarak nitelenen FHKC'den ayrılan grubun liderliğini Arap Ulusal Hareketi'nde de önemli yeri olan Nayıf Hawatme üstlenmişti. FHKC'den 1969'da ayrılan «Sol» akım Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi, kısaca Demokratik Cephe ismini aldı. (Bugün Sovyetlere yakın olmakla tanınan Demokratik Cephe, gerek askeri alanda, gerekse halk arasında siyasal ve sosyal çalışma alanında Filistin Direnme Örgütleri içinde El-Fetih ve FHKC'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır. İdeolojik-teorik çalışma yönünden çok gelişmiş olması demokratik cephenin ayrı bir özelliğidir. Nayıf Hawatme'nin Filistin devrimi ve Ortadoğu ile ilgili bir çok inceleme araştırma yazıları vardır.)

FHKC'den 1969 yılının Şubat ayında ayrıl-

ma öncesi «Sol» oportünist grup, FHKC'nin demokratik merkezîyetçilik anlayışına uymadığı gibi, Cephe içinde dağınıklığı yaygınlaştırarak, grupçuluğu meşrulaştırmaya çalışıyordu. FHKC içindeki bu «sol» grubun ayrılık belirtisi ilk kez 1968 Ağustos ayında Ürdün'ün başşehri Amman'da yapılan kongrede su yüzüne çıktı. Bu kongre FHKC'nin merkezi bir kararı ile değil de, «sol» oportünist kanadın istemiyle toplanmıştı. «Sol» oportünist kanat FHKC'nin 1969 Aralık ayında yapılması gereken 1. kongresi için rapor hazırlamak için çalışma yürüteceği yerde, bu kongreyi FHKC merkezinden bağımsız toplamakla FHKC içinde grupçuluğu meşrulaştırıyor, açık olarak ayrılığın tohumlarını atıyordu. Nitekim FHKC'nin 1969 Aralık ayında 1. kongresi toplandığında, 1968 Ağustos'unda Nayıf Hawatme'nin topladığı kongrenin ayrılığın başlangıcı olduğunu kanıtıyor ve «Sol» oportünist grup 24 Şubat 1969'da FHKC'den resmen ayrıldığını, ayrılan grubun Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi ismini aldığını ilân ediyordu. 1968'deki, Filistin Kurtuluş Cephesi'nin FHKC'den ayrılması ile, «sol» oportünist grup olarak değerlendirilen demokratik Cephe'nin ayrılığına kadar geçen zaman aralığı FHKC'nin ikinci aşamasına tekabül eder.

FHKC'den 24 Şubat 1969'da resmen ayrılarak FDHKC'si olarak isimlendirilen «Sol» oportünist

tünist gruptan, FHKC'sinden aşağıda sıralayacağımız temel sayılabilecek dört ayrı noktadan ayrı düşüyordu.

1 — FDHKC Filistin'de Halk Savaşının Marksist kurallara bağlı yürütülebilmesi için dört dörtlük, mükemmel bir ideolojik anlayışa ve programa sahip olmasının zorunluluğunu öne sürerek, Filistin Halkının anlayamayacağı bir teori fetişizmini yaratıyor, bu tavrıyla halkın teoriye olan ilgisini artıracak yerde azaltıyordu. Teori pratik ile birleşmedikten sonra bir anlam ifade etmeyeceği gibi, teori pratik içinde giderek gelişerek, daha mükemmel duruma gelebilirdi. Ayrıca mücadeleye yeni başlayan bir örgütlenme Marksist tezler doğrultusunda hareket etse de, ilk anda mükemmel bir programa, teorik anlayışa sahip olamazdı. Savaşın ileri aşamaları pratik deneyim sayesinde teorinin gelişiminin daha mükemmelleşmesini hızlandırır, programların eksiklerini giderir. «Dünyanın hiç bir ülkesinde devrim hareketi, önce teorik plânda binlerce sayfalık yazılar yazıp, sonra da pratiğe geçmemiştir.»

Bu anlamda FDHKC'nin ayakları yere basmayan «mükemmel» teorisi karşısında, FHKC'nin dört dörtlük olmaktan uzak, ama doğru yolda somut bir teorisi ve programı bulunmaktaydı.

2 — Demokratik Cephe devrimin ittifakları

sorununda da FHKC'nin doğru politikasının yanında «sol» bir hataya düşüyordu. FHKC, devrimin ittifakları içinde işçi-köylü ittifakını temel alırken, küçük-burjuvaziye devrimin saflarında görüyordu. Buna karşılık demokratik cephede işçi-köylü ittifakının devrimin ittifakları sorununda temel alırken, küçük-burjuvaziye devrim saflarında görmüyor, karşı devrim saflarına itiyordu. Bu tavrıyla, devrimin saflarını genişleteceği, karşı devrim hedeflerini küçülteceği yerde, küçük-burjuvaziye karşı devrim safları içinde değerlendirerek «sol» bir hataya düşüyordu.

3 — Demokratik Cephe, FHKC'nin kaynağını teşkil eden Arap Ulusal Hareketi'ni, çalışmalarını, yani kendi geçmişinin tayin edici yanının olumsuz yan olduğunu, böyle bir hareketten de Marksist-Leninist ilkelere göre örgütlenmiş, Halk Savaşı verebilecek bir hareketin çıkamayacağını söylüyor, Marksist-Leninist bir örgütün bu hareketten çıkmayacağını, ayrı olarak örgütlenmesini savunuyordu. FHKC işe, Arap Ulusal Hareketi'nin genel olarak olumlu yanının ağır bastığını söylüyor ve bu hareketin olumsuz yanları giderilerek Marksist-Leninist temellere dayanan bir örgütün oluşturulabileceğini savunuyordu.

4 — Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin direnme örgütlerinin bir araya gelerek-belirli ortak politika çerçevesinde-oluştur-

maları gereken Filistin halkının en geniş cephesi olacak Vatan Cephesi önerisini gereksiz görürken, FHKC ortaya attığı bu tezi Filistin devrimi için zorunlu görüyordu.

FDHKC FHKC'nin savunduğu tezlere yukarıda sıralanan nedenlerle karşı çıkmaktaydı. Ama yıllar sonra Lübnan iç savaşı sırasında FDHKC ittifaklar sorununda düştüğü hatayı telafi etmeye çalışarak küçük-burjuvaziye devrim saflarında değerlendirdiğini açıklıyordu. Diğer yandan 1969'da ayrılığında Demokratik Cephe Filistin Direnme Örgütleri'nin birleşerek oluşturmaları zorunlu olan Vatan Cephesine karşı çıkarken, bu gün Vatan Cephesi kurulması tezini programına almıştır.

FHKC'nin 11 Aralık 1969'da toplanan 1. kongresi sonunda «sol» olarak nitelenen grubun ayrılarak FDHKC'ni kurmalarıyla FHKC birleşik kadrosunu kaybederek kadro yönünden zayıflıyordu. Bu 1. kongrenin olumsuz yanını teşkil ediyordu ve bu ayrılık FHKC'nin mücadelesi boyunca ortaya çıkan en büyük ayrılık olmuştur. Diğer yandan FHKC'nin 1. kongresinde kabul edilen örgütsel ve siyasi strateji ve program olumsuz yanı gölgede bırakacak başarıdaydı. Bu ayrılık sonrası ortaya çıkan FDHKC'yi, Filistin Direnme Örgütleri içinde ilerici niteliklere sahip bir örgüt olarak değerlendiriyor ve

FDHKC ile ilişkilerini sürdüreceğini açıklıyordu.

11 Aralık 1969'da 1. kongrede kabul edilen FHKC'nin örgütsel, siyasi strateji ve programı iki önemli noktaya dayanıyordu:

- 1 — Siyasi olarak Marksist temellere dayanan bu program ilk olarak Filistin devriminin, FHKC'nin başta Filistin içinde olmak üzere, tüm Arap ülkelerindeki ve dünya üzerindeki dostlarını ve düşmanlarını ayırd ederek FHKC'nin siyasi mücadele perspektifini ortaya koyuyordu.
- 2 — Örgütsel olarak, Marksist-Leninist parti örgütlenmesinin temel ilkeleri olan demokratik merkezîyetçilik ve eleştiri-özeleştiri mekanizması, FHKC'nin örgütlenmesinin de temel örgütlenme ilkeleri olması kabul ediliyordu. (Demokratik Cephenin ayrılması FHKC'nin 3. aşamasının başlangıcıdır.)

Bu örgütsel programda, FHKC'nin örgütlenmesini sağlamlaştırması yönünden atılan önemli adımlardan birini oluşturuyordu.

**Filistin Halkının mücadelesinde
unutulmayacak dönüm noktası;
KARAME savaşı ve zaferi:**

1967 Haziran savaşında, giderek güçlenen Filistin Direnme Hareketi'ni yok edemeyen İsrail

Devleti, Ortadoğu'daki varlığını tehlikeye sokan en büyük gücün Filistin Direnme Hareketi olduğunu iyi biliyordu. 21 Mart 1968'de Filistin Direnme Hareketi'ni yok etmek için yeni bir saldırıyı başlattı. Karadan zırhlı araçlarla, havadan uçaklarla Ürdün toprakları içinde Şeria nehrinin doğusunda kalan El-Karame mülteci kampına saldıran İsrail askeri birlikleri, kampta yaşayan Filistin halkının dillerden düşmeyecek direnişiyle karşılaştı. Savaş gerilla savaşı kurallarından uzak, klâsik savaş metodlarıyla yürüdüğü halde, Filistin halkının desteğinde Filistin Direnme Örgütleri İsrail askeri güçlerine büyük kayıplar verdirek, El-Karame'den çekilmeye zorlanmıştır. El-Karame'de Filistin halkının İsrail Devleti karşısında elde ettiği zafer, tüm Arap ülkelerini sarstı, Arap ulusal bilincinin Filistin halkı dışında tüm Arap ülkelerindeki Arap halkları arasında uyanmasına neden oldu. Öyleki Emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarmalarından Ürdün rejiminin yöneticisi Kral Hüseyin bu zafere dayanarak, kendisini Arap halkının ilk gerillası ilân edebilmiştir. Karame savaşında kazanılan zafer Filistin direnme hareketlerine büyük prestij sağlamıştır. 1967 Haziran savaşından sonra Ürdün'de üstlenen Filistin Direnme Hareketi'nin, Ürdün'deki etkisi-ikili iktidar sorunu; bir yanda 1967 Haziran savaşı yenilgisi sonrası otoritesini büyük ölçüde yitirmiş Ürdün Krallık

yönetimi, diğer yanda Karame zaferi sonrası prestiji Ürdün Arap Halk üzerinde artan Filistin Direnme Hareketi'nin iktidarı ABD Emperyalizmini ve dolayısıyla gerici Kral Hüseyin rejimini korkutmuştur. Gerici Ürdün rejimi ABD Emperyalizminin desteğinde hazırladığı plânları uygulamış, 1970 Eylül ve 1971 Haziran katliamlarıyla Filistin Direnme Hareketi'ni ezememiş ama Ürdün dışına Lübnan'a çekilmek zorunda bırakılmıştır.

**Ürdün'den Çıkıp Lübnan'a Yerleşen
Filistin Direnme Hareketi ve FHKC'nin
1972'de Yapılan II. Kongresi Sonucu
Ortaya Konan Strateji ve Programı:**

Ürdün'den 1970Eylül— 1971 Temmuz ayında yediği önemli sayılabilecek darbeler sonucu, Filistin Direnme Hareketi Filistin Halk Savaşını Lübnan'dan yönetiyordu. FHKC'de Ürdün'deki yenilgisinin nedenlerini ortaya koyabilmek, stratejinin eksiklerini giderebilmek ve yeni bir program gündeme getirebilmek amacı ile II. kongresini 1972'de Lübnan'da topladı. FHKC bu kongrede geçmişte işlediği hatalarının özeleştirisini verirken, Ürdün'de El-Fetih'in izlediği politikayı eleştiriyor, Ürdün'deki yenilgiyi ağırlıklı El-Fetih'in yanlış politik ve örgütsel önderliğine bağlıyordu. Ayrıca FHKC'nin bugünde geçerliliğini sürdüren çalışma programı ile

stratejik görüşleri 1972 yılında yapılan II. kongresinde kabul edilmiştir. 1972'den bu güne kadar Lübnan iç savaşı nedeniyle FHKC'nin kongreleri yapılmamıştır. FHKC yakın zamanda yeni bir kongre toplama hazırlıkları içindedir. Bu kongrenin 1972'den bu yana FHKC'nin yapılan ilk kongresi olması bir yana FHKC'nin parti olmasını ele alması ile tarihi bir önem taşıyacağı söylenmektedir.

1973 yılında da Devrimci Halklar Cephesi (Cephe Şabia Savura) ismini alan küçük bir grup daha FHKC'den koptu. FHKC'den ayrılan bu küçük grup gücünü ve desteğini Suriye'deki küçük-burjuva rejimden alıyordu, ayrılmasında Suriye rejiminin istemini yansıtıyordu. Suriye rejiminin başından beri örgütlediği, açıktan desteklediği Filistin Direnme Örgütü El-Saika (Yıldırım) örgütü varken fazlaca yaşayamadı. Asıl amaç, Filistin Direnme Örgütleri içinde gücünü artıran Marksist örgüt FHKC'nin gelişmesini engellemeye yönelikti. Tabiki başarı sağlayamadı. Bu ayrılık FHKC'den çok küçük grubu kopardığı gibi, üç ay içinde bir daha ismi duyulmak üzere Filistin Mücadelesinden silindi gitti. Bu grubun yöneticileri bugün Suriye'de yaşamaktadırlar.

FHKC için önemli sayılacak olaylardan biride, Arap Ulusal Hareketi'nin, daha sonra FHKC'nin kurucularından Dr. Vedio Haddad'

ın FHKC'nin politik bürosunun kararlarına ters düşen uygulamalar içine girerek, 1975 yılında politik büronun aldığı kararla, FHKC'den atılması olmuştur. Dr. Vedio Haddad, Dr. Corc Habbaş'la birlikte FHKC'nin kurulmasında 1. dereceden rol oynamıştır. FHKC'yi Dünyaya tanıtmada rolü büyük olan El-Al uçaklarına dış ülkelerdeki hava alanlarında yapılan baskınların hepsini askeri deha sayılan Dr. Vedio Haddad plânlamıştır. Bu El-Al uçaklarına yapılan baskınlardan Roma, Paris, Zürih, Atina, Lut havaalanlarında yapılan baskınlar FHKC'nin önemli dış baskınları içinde yer almaktadır. FHKC politik bürosu 1972 yılında aldığı kararla, İsrail dışında yapılan dış baskınları uzun bir süre yapılmasına ilişkin yeni bir karar çıkana kadar dondurmuştur. FHKC 1972'ye kadar yapılan dış ülkelerdeki havaalanları baskınlarının, Filistin halkının haklı dâvasını ve FHKC'nin Filistin halkının mücadelesindeki yerini tüm dünyanın gözleri önüne sermişti. Artık esas yapılması gereken işin İsrail içine baskınlar düzenleyerek Filistin Halk Savaşını yükseltmek olduğu tespitini yapan FHKC, bütün gücünü işgâl altındaki topraklar içine yapılacak baskınlar için harekete geçiriyordu.

Dr. Vedio Haddad'ın askeri yöne verdiği ağırlık onu giderek ideolojik-politik yanı önemsememeye itti. Tek başına, politik-ideolojik mü-

cadeleye hizmet etmeyen Vedio Haddad'ın bu yanlış anlayışı, FHKC'nin politik bürosunun aldığı kararlara da ters düşmesine neden oldu. 1975'de FHKC'den bağımsız İstanbul baskını örgütlemesinden sonra, politik büro Vedio Haddad'ı FHKC'den uzaklaştırma kararı aldı. Vedio Haddad'ın FHKC'den atılmasını, FHKC'nin toplanacak kongresinde alınacak karara bırakan politik büro, Vedio Haddad'ın üyeliğini kongreye kadar dondurdu. Dr. Vedio Haddad 1975'te plânladığı İstanbul baskınından sonra, Entebbe ve Mogodişi baskınlarında kendi başına, FHKC'den bağımsız örgütledi. Bu baskınlar Filistin halkının mücadelesine hiç bir katkıda bulunmadığı gibi, başarısızlıkla sonuçlandı. Vedio Haddad ve onun etrafındaki küçük bir grup FHKC tarafından «sol» sapma olarak değerlendiriliyordu. Bu sapma salt askeri yana önem verdiği, politik-ideolojik yanı önemsemediği gibi halk içinde çalışmayı pratikte reddettiğinden, yaptığı askeri eylemlerin başarısızlıkla sonuçlanmasının peşinden giderek sağa kayacak, pasifizin bataklığında kulaç atacaktır. Bu tüm dünyadaki «sol» örgütlerin kaçınılmaz sonlarıdır. Vedio Haddad'ın geçen yıl ölümünden sonra «sol» sapmanın çalışmaları durmuştur. Bugün kongre öncesi «sol» ve «sağ» sapmalardan arınmış, bu sapmalara karşı bağımsızlık kazanmış FHKC güçlü bir ideolojik birliği sağlamış durumdadır.

**FHKC'nin 1972'de Çizdiği Programın
Bugüne Kadarki Uygulama İçindeki
Başarılı ve Başarısız Yönleri (İdeolojik,
Örgütsel Askeri Açidan):
İdeolojik Alanda:**

1 — FHKC, Marksist-Leninist ilkelere tâviz vermeden, silâhlı mücadeleyi ağırlıkla ele alarak, Filistin halkını da sabırlı bir çalışmayla eğitip, bilinçlendirmiştir. Marksist ilkelere dayanan FHKC'nin halk savaşı anlayışı 1972'den bu yana Filistin halkı içinde gerçek anlamda kök salmıştır. FHKC bugün ideolojik olarak, tüm örgütlenmesinin ideolojik birliği olarak Filistin Direnme Örgütleri içinde başta gelmektedir. Yakında yapılacak kongre ile bu durumunu açıkça ortaya koyacaktır.

2 — FHKC Halk savaşını proleteryanın sınıf bilimine göre yürütmekle birlikte küçük-burjuva milliyetçilerinin etkin oldukları Arap Ulusal Hareketi'nin devamcısı olarak kendisini tanıtmıştır. FHKC ideolojisini ve örgütlenmesini Marksist temellere oturttukça giderek küçük-burjuva bakış açısının var olan etkisini kırmıştır. Böylece FHKC küçük-burjuva bir hareketten, Marksist bir örgütün gelişebileceğini bizzat kendi deneyiyle kanıtlamış olmaktadır. Bu başarıda FHKC'nin ideolojisinin doğruluğunu göstermektedir. Marksizmi halka indiren

FHKC'ye katılan, çalışmak isteyen Filistinli halkın sayısı her geçen gün artmaktadır.

Örgütsel Alanda:

1. Leninizmin parti ilkelerini, örgütlenmesine örnek alarak kendi şartlarına yaratıcı biçimde uygulayan FHKC bu anlayışının semeresini, Filistin Direnme Örgütleri içinde ideolojik-örgütsel birlik anlamında haklı olarak en ileri duruma geçmeye başlamasıyla görmüştür. Demokratik merkezîyetçilik ilkesi, eleştiri-özeleştiri mekanizması FHKC'nin her kademesinde, her çalışma alanında uygulanarak liberalizm tasfiye edilmiş, FHKC bugünkü örgütsel birliğine ulaşmıştır. FHKC demokratik merkezîyetçilik ilkesini her alanın farklı durumlarını göz önüne alarak yaratıcı biçimde iyice ustalaşmıştır. Gizli çalışmanın temel alınmasının zorunlu olduğu bölgeler olan Batı Şeria ve Gazze'de bu mekanizmanın merkezi yani demokratik yana ağır basacak şekilde uygulanmakta, açık çalışmanın elverişli olduğu Lübnan'da demokratik yan merkezi yana nazaran daha ön plâna çıkmaktadır. Bu demokratik merkezîyetçilik ilkesinin bölgeler ölçüsünde uygulanmasıdır. Farklı çalışma alanlarında ise bu ilke çalışma alanının durumuna göre değerlendirilmekte, örneğin, askeri alanda merkezi yanın ağır basmasına özen gösterilirken, siyasi alanda tam tersine— FHKC'

nin siyasi örgütlenmesinin gövdesi Lübnan'da Beyrut'ta bulunmaktadır— aşağıdan yukarıya en düzenli biçimde demokratik yanın ön plâna çıkmasına dikkat edilmektedir. Örneğin, bir konuda siyasi büro içinde tam olarak birlik sağlanması için, merkezi politik büronun sınırlarını çizerek bir konuyu tüm kademelere yollamasıyla başlar, tüm görevli siyasi kadrolar bu konuyu incelerler, doğrularını, yanlışlarını ayırırlar, bu konu hakkındaki net değerlendirmelerini üst merkezi siyasi komiteye yollarlar. Bu siyasi komitede tespit edilen konu hakkındaki siyasi kadroların değerlendirmelerini süzer, tespit edilen konuyu kaleme alarak bitirir. Böylece bu konuda tüm siyasi kadrolar görüşlerinin en olumlusu, onların ideolojik birliğinin yansıması olarak ortaya konur. (Bu nedenle FHKC'nin tüm ideolojik-siyasi yazıları tek tek kişilerin değil tüm siyasi büro üyelerinin kollektif çalışmasının eseridir). Siyasi büroya seçilecek cephe üyelerinin seçiminde de demokratik yana davanılmaktadır. Yakında yapılacak FHKC'nin kongresinde, FHKC parti olsun olmasın tüm birim ve kademedeki sorumluları seçimle iş başına geleceklerdir.

Askeri Alanda:

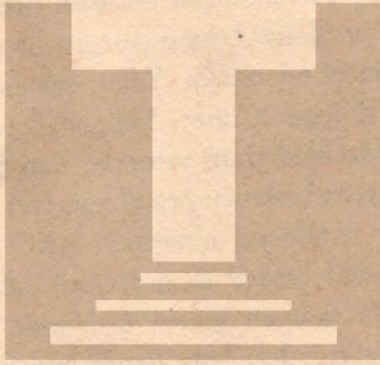
1 — FHKC, 1972'den bu yana silâhlı mücadele temelinde örgütlediği Halk Savaşında askeri alanda ileri adımlar attı. FHKC'ye bağlı

fedai grupları bu süreç içinde hep ön safta yer almaya çalıştılar, son olarak 16 Mart 1978'de İsrail'in Güney Lübnan'a yaptığı havadan, karadan, denizden saldırıyı püskürtmede, Sur şehrini savunmada FHKC'nin askeri güçlerinin başarısı Filistin halkınında taktirini topladı. Bu süreç içinde FHKC Beyrut'ta her konuda askeri uzman yetiştiren askeri akademiye faaliyete geçirdi. FHKC Filistin Halk Savaşını bizzat işğâl altındaki topraklarda bugün için gerilla taktikleriyle yürütmeyi temel aldı. Yakın zamana kadar İsrail devleti içine Güney Lübnan'dan yüzlerce baskın düzenlediğinin yanında, Batı Şeria ve Gazze'de sayısız baskınlar örgütlemiş, yer yer kitlesel eylemleri içinde yer almıştır. FHKC son zamanlarda, İsrail devleti önünde son Lübnan iç savaşı sonrası tampon görevi üstlenmiş, Falanjistlerin denetimindeki bölgelerde baskınlar düzenlemektedir. FHKC'nin askeri alanda başarılarının en önemli yanı, FHKC üyelerinin askerlik eğitimini bilimsel olarak ele almalarıyla birlikte esas olarak Marksizmin onlara verdiği sınıf bilincidir.

FHKC'nin silâhlı mücadeleyi formüle eden sloganı «Düşmanın arkasında olacağız, düşmana her zaman baskın yapacağız» olmaktadır. Bu da gösteriyor ki, yeni bir savaşa gebe olan Ortadoğu'da anahtar rolü durumunda olan Filistin devriminin öncü örgütlerinden FHKC savaşa

tüm güçlerini seferber etmiş bulunmaktadır. Filistin halkı yasal hakkı olan topraklarına, uzun, kanlı, zorlu bir halk savaşı sonunda İsrail devletini yerle bir ederek kavuşacaktır.

TÜSTAV

FHKC'SİNİN ÖRGÜTLENMESİ VE ÇALIŞMALARI

FHKC'nin siyasi örgütlenmesi ve siyasi çalışmaları:

FHKC'nin siyasi örgütlenmesi, tüm çalışmalara ve örgütlenmelere temel teşkil etmektedir. FHKC'nin siyasi örgütlenmesi için gerekli kadrolar, siyasi kadro okulundan yetiştirilmektedir. Yani siyasal örgütlenme büroları tüm cephe üyelerinin çalışmalarının değerlendirildiği alanlardır.

Siyasi örgütlenmeye göre, Cephe üyesi olup her hangi bir bölge, birimde çalışma yapanlar hücreli birimler temelinde örgütlenmiş durumdadırlar. Ve her cephe üyesi çalışmalarını kendi hücreli içerisinde bağlı olarak yürütür. Siyasi örgütlenme her alanda, her birimde birbirinin üstünde birbirini denetleyen hücre birimlerine sa-

hiptir. Ve diğ er yandan tüm siyasi çalışmalarını değerlendiren, her alandaki, birimdeki siyasi çalışmaya yön veren en üst örgütlenme Merkezi Komite ve ona bağı lı olan, Cephenin siyasi bürosuna bağı lı siyasi bürolar vardır. Her hücre haftada bir kez genel toplantı yapma zorunluluğ unda olup, Cephenin çıkardığı genel programı doğrultusunda çalışmalarını değerlendirip, rapor haline getirmek zorundadır. Bu genel çalışma programı şu bölümlerden oluşmuştur:

1) Siyasi değerlendirme: Önce Filistin'in siyasal değerlendirilmesi ve sırayla Arap ülkelerinin ve tüm dünyadaki ülkelerin siyasal değerlendirilmesi,

2) İdeolojik çalışma: Belli ideolojik çalışma programına göre kitap okuma —kitap okuma iş i toplu değil, ayrı, ayrı hafta içinde okumak şeklinde olur—çalışmaları geçen hafta tespit edilen yere kadar görevli bir kişinin kitabı anlatması biçiminde olur ve tartışılır.

3) Örgütsel çalışma: Bir hafta boyunca hücre üyelerinin örgütsel ve Demokratik Örgütleri içindeki çalışmalarını değerlendirilir.

4) Siyasi yayın organı El-Hadaf'teki yazıların okunması, tartışılması, değerlendirilmesi.

5) Bu konular, bölümler bittikten sonra her

konu üzerinde konuşulup, tartışılabilir, karşılıklı soru sorulabilir.

6) Hücrenin mali durumu ve FHKC'nin mali durumu tartışılır. Kendi kendine yetecek maddi ve mali durum üzerine sürekli olarak çalışılmaktadır.

7) Eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletilmesi,

8) Gelecek haftaki toplantının gününün yerinin saatinin tespit edilmesi. FHKC tüm örgütsel çalışmaları demokratik merkezîyetçilik kuralına ve eleştiri-özeleştiri prensibine uymaktadır ve her politikacı savaşı, her savaşçı politikacı kuralı uygulanır.

Haftalık çalışma raporları değerlendirilip—bir bölge veya alandaki (Örneğin, Fransa'daki) hücrelerin çalışma raporları bir üst siyasi sorumlu komite denetler-aylık rapor haline getirilip, gerekli büroya incelenmek ve eleştirilmek üzere yollanır. (Örneğin: Fransa'dan gelen aylık rapor, dış ülkeler siyasi bürosuna gider.) Bu gelen çalışma raporları, gerekli siyasi büroda incelenip, değerlendirilir. Doğru, yanlış ve eksiklikler tespit edilip, bu rapora gerekli cevap yollanır.

Genel Siyasi Komitenin Çalışmaları:

Cephe Siyasi Genel Komitesi Corc Habbaş'ın da yer aldığı belli sayıda kişiden oluşmaktadır. Bu

genel komitenin altında ve denetiminde FHKC'nin tüm siyasi çalışmalarını yürüten 6 bölgeye ayrılmış siyasi bürolar bulunmaktadır. Bu 6 büro sırasıyla şıgal edilen toprak (Filistin), Lübnan, Suriye, Arap ülkeleri ve dış ülkeler siyasi bürolarıdır. Bütün bu siyasi bürolar ve genel siyasi bürosu kollektif çalışmasıyla haftalık merkezi siyasi yayın organı El-Hadaf çıkartılır—bu dergi periyodik olarak çıkmaktadır.— Yayın politikası, Mahir Çayan'ın yayın politikasıyla temelde çakışmaktadır. Diğer yandan Cephe'nin Enternasyonal komitesinde —büyük çoğunluğu yabancılarından oluşuyor— aylık İngilizce periyodik bir bülten çıkarmaktadır. Bu bürolar diğer yandan yayın organının düzenli dağıtımını, bülten, afiş, bildiri dağıtımında yapmaktadır. (Bu bürolarda çalışan siyasi sorumlularda her türlü askeri eğitimden geçirilmiştir— ki savaşma sanatını öğrenme her Cephe üyesinin temel görevidir.) Cephenin stratejisi belli süreler içindeki çalışma programı, bir konu üzerinde incelemesi üst genel büro tarafından hazırlanıp—daha doğrusu anlatım sınırları çizilerek— gündeme getirilmekte, genel büronun ortaya attığı tezler siyasi bürolarda incelenip eleştirilip tekrardan genel siyasi büroya yollanır. Orada tüm bu çalışmalar tekrar gözden geçirilir, ya strateji ya da program yayınlanacak duruma getirilir. Bu yayınlanan tezler tüm cephe üyelerinin özel-

likle siyasi sorumluların onayını taşıyır ideolojik birlik sağlanmış olur.

Filistin göçmen kamplarında Cephe'nin siyasi çalışmaları: (Beyrut) (Burç El-Barajne Filistin göçmen yerleşim kampı, nüfus: 30.000):

(Bu kamplarda sosyal çalışma alanı içinde değerlendirilmesi gereken, Cephe'nin süper marketleri ve fırınlarında bulunmaktadır. Bu fırınlar ve süper marketler kamplarda yaşayan Filistinli halka daha ucuzdan temel maddeleri— gıda maddeleri— sağlamaktadır. Lübnan iç savaşında fırınların çok faydası olmuştur. Bu fırınlar ve süper marketler Cephe üyeleri tarafından işletilmektedir.)

Filistin halkının yaşadığı her göçmen yerleşim kampında FHKC'nin siyasi büroları bulunmaktadır. Bu siyasi büro ve sorumluları bu kampa-taki Cephenin çalışmalarının— siyasi çalışmalarının— denetleme merkezidir. Bu siyasal bürolar sosyal, örgütsel, ideolojik-politik çalışmayı birlikte yürütürler. Halka Halk Savaşında Marksist ideoloji doğrultusunda eğitmek için, cephe, önce halkın somut sosyal taleplerini çözmeye yönelir. (Genel olarak kamplarda sosyal çalışma için en önemli sorun sığınakların çoğaltılması, daha sağlıklı hale getirilmesi ile tüm buluşucu hastalıkların kaynağı lağım sularının açık-

tan kampın içinde akmasını önleme-kanalizasyon sorunu.) FHKC'nin bu kamptaki siyasi büro sorumluları halkı bu konularda aydınlatmak için, bildiriler, afişler, broşürler çıkartıyorlar, ev toplantıları, geniş halk seminerleri yapıyorlar. Bu çalışmalarla birlikte, bu sorunların çözümüne yöneliyor. Bu çalışmalardan elde edilen belli başarılarla halkın güveni kazanılmaya başlanıyor. Bu çalışmalara paralel olarak halkın en ileri kesimleriyle örgütsel ilişkiye geçilip bu kişileri Cephe'ye kazanmak için ideolojik-siyasi eğitime yönelinir. (Ayrıca siyasi çalışma olarak; gazete satılıyor, bildiri dağıtılıyor, afiş asılıyor ve anons yoluyla propaganda yapılıyor.) Bir Cephe sempaticanı, Cephe üyesi olabilmek için, o alandaki Cephe üye ve sorumlularının denetiminde 2,5 ay ile 2,5 yıl deneme sürecinden geçirilir. Gösterdiği çalışma ve başarılarla bu cephe sempaticanı bu süreler arasında Cephe üyesi yapılırlar. Ya da bu sürede istenilen şartları yerine getiremeyen sempaticanlar Cephe üyesi olamazlar.

Cephe'nin diğer çalışmaları:

Halkla İlişkiler Bürosu:

Bu büro esas olarak şehit olan Cephe üyeleri ve İsrail içinde hapisanelerde bulunan Cephe üyelerinin ailelerine sahip çıkıyor, onların her türlü sorununu çözmeye çalışıyor. Bu büro

aile üyelerinin gerekli her türlü ihtiyaç ve isteklerini karşılıyor-başta para sorunu-ve aile üyelerini devrime daha aktif katılmaları için eğitiyor.

Halkın sağlık sorunuyla ilgilenen tıbbi çalışmalar:

FHKC halka inmede, halkın güvenini kazanıp, halk içindeki temellerini güçlendirmek için tıbbi çalışmalarla halkın sağlığıyla ilgilenmeyi sosyal çalışmalar içinde temel almaktadır. FHKC ilk kurulduğundan bu yana bu çalışma yürütülmektedir —ki FHKC ilk kurulduğunda bir doktorla bu çalışmaları yürütürken, bugün yalnız Lübnan içinde yabancı ülkelerden gelen gönüllülerde olmak üzere 12 doktorla bu çalışmalar yürütülmektedir. Bu 12 doktordan 2'si savaşın içinde Güney Lübnan'da görevlendirilmiştir. FHKC, tıbbi çalışmaları yürütmek, halkın sağlık durumuyla halkın yaşadığı yerde ilgilenebilmek için her Filistin göçmen yerleşim kampında eczane, diş, teşhis bölümlerini kapsayan muayehane-klinikler açmıştır. Bu kliniklerde, ayda 1 lira ödeyen her Filistinli üye kabul edilerek, hiç bir ücret alınmadan tedavi edilmektedir. Bu kliniklerde günde 30 - 40 hastaya bakılmaktadır. Şehit ve İsrail içinde hapisanelerde bulunan cephe üyelerinin aile fertleri dışında kalan ve kliniklere üye Filistinlilerden, ilaç aldıkları takdirde bu ilaçların

karşılığı az bir fiat karşılığı olarak alınmaktadır. Bunda düşünülen esas amaç, halkı kendi sağlık teşkilâtına sahip çıkma düşüncesini yerleştirmektir. Teşhir ve tedavide kullanılan aletler ve tüm ilâçlar FHKC'nin ilişkide bulunduğu diğer ülkelerdeki devrimci örgütlerden ve sosyalist ülkelerden gelmektedir. Gelen ilâçlar bir eczanede merkezileşmekte, buradan kamplardaki eczane ve kliniklere dağıtılmaktadır. Fakat genellikle gelen ilâç ve aletler bu çalışmaları sürdürebilmekte yeterli olmamakta dolayısıyla, bu ilâç ve aletler tüccarlardan yüksek fiatlar ödenerek temin edilmektedir. Diğer yandan sosyalist ülkeler kendi hastanelerinde Filistinden gelen yaralı ve hastalar için kontenjan yataklar ayırmaktadır. Filistin göçmen yerleşim kamplarının sürekli savaş alanı olması köklü araştırma yapacak laboratuvarların ve daha iyi tedavi için hastahanelerin, dispanserlerin yapılmasını engellemektedir. Genelde eldeki olanakların elverdiği ölçüde FHKC üyesi doktorlar ve tıbbi personel bazı ilâçları yapmaya, üretmeye başlamıştır.

Bugün için El-Fetih'in denetiminde bulunan FKÖ, BM dahil tüm ülkeler ve uluslararası kuruluşlarca Filistin halkının yasal temsilcisi olarak bilindiğinden, her alanda yapılan yardımlar Filistin'e FKÖ kanalıyla gelmektedir. FKÖ yöneticileri her alanda olduğu gibi, tıbbi çalışmalar için gerekli malzemelerin çok azını diğer

örgütlere dağıtmakta, büyük çoğunluğunu kendinde alıkoymaktadır. Bu durumu başından beri eleştiren FHKC her alanda olduğu gibi, tıbbi çalışma alanında da tüm Filistin Direnme Örgütlerinin güçlerini birleştirmesi gerektirdiğini savunmaktadır. Böylece Filistin halkı sağlık sorununu büyük oranda çözmüş olacaktır. Bu durum oluştuğunda, FHKC'nin sağlık hizmeti görevlilerinin disiplinli ve fedakârca çalışmaları daha geniş halk yığınlarınca görüleceği gibi, diğer doktor ve görevlilerde olumlu yönde etkileneceklerdir. Böyle bir uygulamaya geçildiği zaman, halk üzerindeki etkinliğinin giderek azalacağı korkusunu taşıyan FKÖ yöneticileri böyle bir uygulamaya her alandaki çalışmalarda olduğu gibi bu alanda da karşı çıkmaktadırlar.

Filistin halkının yaşamak zorunda bırakıldığı göçmen kamplarındaki koşullar, sosyal durumuyla çok kötüdür. Başta sağlık şartları açısından. Diğer yandan çoğalma çok yüksek oranda olmasına karşılık, küçük gecekondularda yaşamını sürdüren Filistin halkının beslenme durumu da hiç iç açıcı değildir. Esas olarak, bu yukarıdaki nedenlerle Filistin halkının yakasını bırakmayan hastalıklar, beslenme bozukluklarından husule gelen hastalıklar, savaşın sürekliliği nedeniyle ruhi ve asabi hastalıklar ve bulaşıcı hastalıklar olmaktadır. Tıbbi alanda daha fazla başarı ve sonuç elde ederek halk içinde siyasi ça-

lişmasını güçlendireceğini iyi bilen FHKC, askeri okullarda ağırlıkla olmak üzere tüm okullarda tıbbi konularla, halk sağlığıyla ilgili dersleri öğrenmeyi zorunlu tutmuştur. Halkında ilgi ve dikkatini sağlık, hastalıklardan korunma sorunları üzerine çekmek amacı ile, halka belli zamanlarda halk sağlığı ve koruyucu hekimlik konularında seminerler verilmekte, açıklayıcı-anlaşılır-afiş, broşürler çıkarılmaktadır. Doktor ve eczacıların dışındaki sağlık görevli ve personeli belirli bir eğitime tabi tutulmuş kişilerden seçilmektedir. FHKC üyesi görevli doktorlar ve sağlık hizmetlileri Filistin halkını tedavi etmek, hastalıktan korumak, yaralarını sarmak için gece gündüz demeden, enerjisinin son sınırına kadar fedakârlık ve disiplin örneği içersinde çalışmaktadırlar. Ve aldıkları aylık maaş her FHKC görevli üyesine verilen 200 Lübnanlı lirası olmaktadır (Türk parası olarak yaklaşık 2500 TL.) FHKC üyesi doktorlar Lübnan içsavaşı sırasında da görevlerini aksatmadan sürdürmüşler, Tel-Zaatar katliamında FHKC üyesi bir doktorda faşist falanjistlerce öldürülmüştür.

FHKC üyesi doktorlar haftada iki toplantı yapmak zorundadırlar. 1. toplantıları Cephe üyesi olanların kendi hücrelerinde yapmak zorunda oldukları toplantı gibi, Cephe üyesi doktorlarda sorumlu oldukları birlikte çalıştıkları hücre içinde yaparlar. Y yapmak zorunda oldukları

2. toplantı ise tıbbi mesleki konulardaki çalışmalar üzerine olmaktadır. Doktorlar mesleki çalışmalarında, bu mesleki konularda idari durumu bulunan kurumlara bağlı bulunmaktadırlar.

FHKC'nin, Emperyalizmi Orta Doğu'dan kovup, İsrail Devleti'ni yıkıp, bağımsız demokratik Filistin Devleti'ni kurarak, Filistin halkını topraklarına kavuşturmak için verdiği Marksist temellere dayanan uzun süreli Halk Savaşının etkisi sonucu, gerek başka ülkelerde çalışan Filistin'li doktorlardan, gerekse Enternasyonal dayanışma ve yardımlaşmaya bağlı olarak yabancı doktorlardan, Filistin halkı içinde FHKC'nin saflarında çalışmak isteyenlerin sayısı ve çalışanlar her yıl artıyor. Böylece Halk Savaşının genişlemesiyle, tıbbi çalışmaların Filistinli halka giderek daha iyi ulaşacağı, doktor ve sağlık elemanı sayısının her yıl artacağını FHKC kendi çalışmalarını içinde kanıtlamaktadır.

FHKC'nin sendika, dernek ve odalardaki çalışmaları:

Yaşadığımız çağa damgasını vuran, devrimci sınıf proleterya olması dolayısıyla FHKC'de Filistin Proleteryası içindeki çalışmayı ön plânda tutmaktadır. Esas olarak Filistin Arap halkı köylü halktır. Ürdün, Lübnan, İsrail işgâli altındaki topraklarda-ağırlıkla-Suriye, hattâ Irak ve Mı-

sır'da dağınık halde yaşamak zorunda olan Filistin Arap halkın toplam nüfusu 3,5 milyondur. Bu nüfusun 70.000 civarında olanı proleterya tarafından oluşturulmaktadır.

Filistin proleteryasının örgütlendiği sendikaların bugün için büyük çoğunluğu El-Fetih'in kontrolindedir. Fakat FHKC'nin Marksist ilkelere tâviz vermeden yürüttüğü kalıcı, sabırlı çalışmalar sonucu, sınıf bakış açısı kazanan proleterya sayısı artmakta, buna paralel olarak El-Fetih'in sendikalardaki gücü giderek azalmaktadır. Sendikalarda olduğu gibi mühendisler, öğretmenler, yabancı ülkelerde okuyan öğrenciler, yazarlar, gazeteciler, kadınlar, doktorların federasyonlarında da genel olarak etkinlik El-Fetih'in elinde bulunmakla birlikte, bu federasyonlarda giderek güçlenen bilinçli muhalefetin başını FHKC üyeleri çekmektedir.

FHKC'nin Marksist ilkelere tâviz vermeden yürüttüğü Filistin halkını bilinçlendirme ve örgütlendirme çalışmalarının giderek yoğunlaşması, El-Fetih yöneticilerinin Filistin Halk Savaşında öncülüğü kaybetme korkusu içine düşmekte haklıdır denebilir. Filistin halkı proleterya bilimi doğrultusunda bilinçlendikçe, El-Fetih'in küçük-burjuva, faydacı, gerektiğinde uzlaşmacı politikasını görerek El-Fetih saflarından devrimci saflara geçmektedir. Tâbi ki bu durumu korumak isteyen El-Fetih halkın prole-

terya bilimi doğrultusunda eğitip, bilinçlenmesine karşı çıkacaktır. El-Fetih yapısı itibarıyla homojen bir yapıya sahip olmadığı gibi, küçük-burjuvasından, milli burjuvasına, tüccarına, büyük toprak sahibine kadar içinde birleşmiş bir yapıya sahiptir. El-Fetih'in sağ kanadı olarak nitelenen Filistin burjuvazisi, tüccar takımı gerici Arap rejimleriyle her türden içli dışlı ilişki içindedir. Halkın bilinçlenmesine en başta bunlar karşı çıkmaktadırlar. (Sınıfsal konumları itibarıyla). Bu nedenle FHKC'nin çalışmalarını ve güçlenmesini engellemek amacı ile El-Fetih yöneticileri, her durumda dini, politikalarına dayanak yapmaktadırlar. Feodal toplum özelliklerini taşıyan, ideolojik kurumların etkisinden tam olarak kurtulamamış Filistin Arap halkını, kendi kontrollerinde tutabilmek, bilinçlenmelerine engel olmak için propagandalarını, onların din duygularına yöneltmektedirler. Bununla da yetinmeyip FHKC'nin komünist, dinsiz, allahsız olduğu propagandasını yaparak, FHKC'yi henüz dini adetler ve duygulardan sıyrılamamış Filistinli Arap halktan uzak tutmaya çalışmaktadırlar. Diğer yandan bu propagandayla birlikte, gerici Arap rejimlerinden aldığı büyük maddi destekle El-Fetih, yüksek maaş ödeyerek Filistin halkı içinden kendi saflarına asker ve üye çekmektedir. Bu durumda El-Fetih'in Filistin halkının yasal temsilcisi olmasının bugün için ne-

lere dayandığını ve gericiliğini göstermekte iyi bir örnek teşkil etmektedir.

Dernek, sendika, federasyon temsilcilik seçimlerinde-yönetim kurulu seçimlerinde-El-Fetih çoğunluk seçim sistemini savunurken, (-çoğunluk oyları hangi örgüt alırsa bütün yönetim hakkı o örgütün olması-) FHKC nisbi temsil sistemini, yani yönetimde her örgütün gücü oranında temsil edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Şimdiye kadar uygulanan çoğunluk seçim sistemi sonucunda genel olarak El-Fetih dernek, sendika ve federasyonları'nı yönetmektedir. Böylece tek El-Fetih'in politikası, diğer örgütlerinki hiç gözönüne alınmadan bu örgütlerde savunulmaktadır. Bu durum yapılan yanlışlara hiç söz ve karar sahibi olmayan diğer örgütlerinde katlanmak zorunda kalmasına neden olmaktadır. İşte El-Fetih'in Filistin halkı üzerindeki gücü ve etkisinde, FKÖ'nün-yani Filistin halkının tanınan yasal örgütü politikasında yansımaktadır. FKÖ'nün verdiği demeçler, katıldığı uluslararası toplantıların prestijini Filistin halkı üzerinde abartarak propagandasını yapan El-Fetih barış yoluyla (BM'den çıkan 242 sayılı yasaya göre) Filistin sorununun çözüme bağlanabileceği düşüncesini de yaymaktadır.

FHKC'nin askeri alandaki çalışmaları:

FHKC'nin askeri alandaki çalışması, siyasi

alandaki çalışmadan ayrı olarak örgütlenmiştir. Askeri alandaki çalışmanın FHKC'nin başta siyasi olmak üzere tüm çalışmalarına bağlı ve uygun olarak yürütülmesi işini FHKC'nin siyasi üst örgütlenmesi üzerine almıştır. FHKC, askeri alandaki çalışmaları Orta Doğu'da Emperyalizme, İsrail siyonizmine karşı yürütülen Halk Savaşının, askeri programlarını, plânlarını çıkarmak, baskınları örgütlemek, karşı saldırıları savuşturmak olarak özetlenebilir. Tüm askeri program ve plânlar askeri bürolar ve askeri sorumlular tarafından hazırlanır veya hazırlanmış olanlar incelenir, değerlendirilir. Fakat askeri programların hazırlanması, plânların çıkarılması tamamıyla FHKC'nin siyasi çalışmalarına bağlı onun denetimi ve kumandası altında yürütülür. FHKC'nin genel siyasi komitesine bağlı siyasi bürolarla, askeri alanın sorumlu büroları ve sorumluları sürekli toplantılar yaparlar. Bu durum askeri çalışmanın FHKC'nin genel çalışmasından ayrılmasını önlediği gibi, FHKC'nin temel mücadelesi silâhlı mücadelenin politikaya-politik mücadeleye-en iyi şekilde hizmet etmesi sağlanmış olur. Askeri alanda çalışan Cephe üyeleri de bağlı buldukları hücrelerle haftalık genel program doğrultusunda toplantı yaparlar ve aylık raporlarını toparlayarak bir üstlerine, üstleride, o bölgeyle ilgili siyasi büroya değerlendirmek üzere yollar.

Filistin halkının, Filistin direnme örgütlerinin Emperyalizme ve İsrail siyonizmine karşı yürüttükleri Filistin toprakları üzerinde bağımsız, demokratik devlet kurma mücadelesi en kızgın biçimiyle Güney Lübnan'da İsrail'le sınır bölgelerinde sürmektedir. Diğer yandan İsrail işgâli altındaki topraklar olan Batı Şeria ve Gazze'de savaşın her gün sürdüğü bölgelerdir. Güney Lübnan, Ürdün sınırından sonra İsrail'le en uzun sınır bölgesi olması nedeniyle, İsrail içindeki yahudi göçmenlerin yerleşim bölgelerine yapılan baskınlar, en çabuk ve kolaylıkla bu bölgede yapılacağından, Filistin direnme örgütleri bu sınır boyunca üstlenmişlerdir. İsrail sınırında ayrıca BM barış gücü askerleri ve faşist falanjistlerin ellerinde tuttıkları bölgeler yer almaktadır. Güney Lübnan'da faşist falanjistlerin elinde olan, Güney Lübnan'ın %5 kısmını oluşturmaktadır. Güney Lübnan'da Lübnan ilerici güçleri ve Filistin direnme örgütlerinin kontrolündeki Nabatiye şehri İsrail sınırına 9 - 10 km. mesafededir.

FHKC'de bu bölgelerde diğer Filistin direnme örgütleri gibi İsrail içine baskın yapmak için üslenmiş, baskın grupları yerleştirmiştir. Bu baskın grupları esas İsrail içi ve faşistlerin bölgesine haftada 2 - 3 baskın yapmaktadırlar. Bu baskınlar, FHKC'nin Emperyalizme ve İsrail siyonizmine karşı yürüttüğü uzun süreli halk savaşının bugünün şartlarında verilmiş biçimi olmaktadır. Bu

baskınlar İsrail içindeki yahudi yerleşim bölgelerini hedeflemektedir. Böylece bu baskınlarla, katliamlarla, zorla toprağından sürölüp, yerine başka ölkelerden göçmen gelerek bu bölgelere yerleştirilen yahudiler göçe zorlanmakta, diğeryandan yeni göçmen gelen yahudilerin bu bölgelere yerleştirilmesi engellenmiş olmaktadır. Bugün Filistin devrimi halk savaşı gerilla savaşı—baskın— biçiminde yürütölmektedir. Bu baskınlar için gidecek gerillalar birlik içinden gönüllü olarak seçilirler ki genellikle bir birlikteki tüm gerillalar bir baskında görev almak için gönüllü olmaları dolayısıyla seçim işi kura usulü ile yapılmak zorundadır. Fakat bazı özel önemli baskınlar için görevlendirilecek gerillalar askeri komite tarafından tecrübeleri gözönüne alınarak—merkezi olarak seçilir. Birde FHKC çok özel durumlarda İsrail içine intihar baskınları yapmaktadır. Fakat gerilla savaşında FHKC intihar baskınlarını doğru bir mücadele biçimi olarak değerlendirmemektedir. Bu baskınlara gidecek gerilla grubu baskın yapılacak bölge için bilgi toplar, uzaktan gözleyerek istihbarat toplar, bu bilgi ve istihbaratlar askeri komiteyle birlikte değerlendirilip baskın plânı çıkarılır. Baskına giden gerilla grubu roket atara kadar her türden silâh ve malzemeyle yüklüdür. Bu baskınlara karşılık, İsrail devletide yahudi göçmenlerin tepkilerini pasifize edebilmek, onlara güven vermek

ve Filistin Direnme Hareketi'ni yok etmek için genellikle hava saldırı ve top atışlarıyla misilleme yapmaktadır. Bu baskınlarda Filistin Direnme Hareketi yok edilmek istenirken, Güney Lübnan'daki sivil yerleşim bölgelerinde bomba atılıp, sivil halkın bu bölgeleri terk etmeleri için zorlanıyor. Bu hava baskınlarından önce, İsrail istihbarat uçakları Güney Lübnan'ı tarayıp resim çekiyorlar ve gerilla üstlerini tespit etmeye çalışıyorlar, bu istihbaratları değerlendiren İsrail uçakları bu bölgeleri en kısa süre içinde bombalıyor. İsrail'in geliştirdiği bu yönteme karşı, Filistin direnme hareketinin taktiği hemen hemen her gün üstlendiği yeri terketmek, başka yere yerleşmek olmaktadır. 16 Mart 1978'de İsrail havadan, denizden, karadan Güney Lübnan'a saldırmış, Sur şehrini kuşatmıştır. Gerek Sur şehrindeki köklü direniş, gerekse dağlardaki gerilla savaşı İsrail'e büyük kayıplar verdirmiş, İsrail bu saldırının onuncu günü Sur şehrine giremeden, hiç bir başarı elde edemediği için geri çekilmek zorunda kalmıştır. Sur şehrinin savunmasında en aktif görev FHKC gerillalarına düşmüştür. Bu savunmada büyük yeri olan FHKC, halk üzerinde iyi bir prestij sağlamıştır. Bu başarıda FHKC'nin gerilla birliklerini yönlendiren askeri yöneticilerinde payını unutmamak gerekir. FHKC'nin askeri uzman kadroları, FHKC'nin askeri akademisinde yetiştirilmektedir. (FHKC'nin Lübnan için-

de askeri uzman kadro yetiştiren bir de askeri akademisi bulunmaktadır.)

FHKC'nin askeri eğitim kamplarında Güney Lübnan'dadır. Bu kamplarda her türlü askeri eğitim gösterilmektedir. Eğitimi tamamlayanların belli bir tecrübe kazanmalarını sağlamak için kısa bir süre Güney Lübnan'da savaşmaları gerekmektedir. Bu askeri eğitimin niteliğine ve uzmanlaşma alanlarına göre süresi farklılık gösterir. Bu eğitim kamplarına her ülkeden gelen devrimciler eğitim görebilmektedirler.

Diğer yandan, İsrail devletine karşı yürütülen halk savaşının önemli parçasında, İsrail işgali altında olan ve Arap halkın yaşadığı bölgeler olan Batı Şeria ve Gazze'de sürmektedir. Bu bölgedeki Filistinli Arap halk en geniş kitle eylemlerinden, baskınlara ve bomba yerleştirmeye kadar her işi yapabilmektedir. Bu bölgelerde son yıllarda verdiği tutarlı mücadele ve doğru politikası sonucu FHKC etkinliğini arttırmıştır.

FHKC'nin çocuklar ve gençler hakkında eğitim sistemi ve çalışmaları:

Gassan Kanafani okulları (3 ilâ 6 yaş arasındaki çocukların eğitildiği okullar).

Gassan Kanafani'nin kimliği açıklandığında, mücadelesi ve çalışmaları anlatıldığında bu okullara neden Gassan Kanafani isminin verildiği anlaşılacaktır. Gassan Kanafani, FHKC'nin ku-

rulmasında önemli rol oynadığı gibi, FHKC'nin stratejisinin tespit edilmesinde ve programının çıkartılmasında emeği geçmiş, Filistin devriminin yetiştirdiği önemli kişileri arasında sayılan bir kimliğe sahiptir. Bunun yanında başta çocuk kitapları olmak üzere, edebiyatın ve sanatın her dalındaki başarılı çalışmalarıyla, ününü Filistin dışına taşımış Gassan Kanafani Filistin Halk Savaşı'nı uzun yıllar Emperyalizmin ve siyonizmin teknolojik ve askeri gücü karşısında, adım adım ilerlemek, güç biriktirmek, top yekün halkı savaştırmak olarak değerlendirmesiyle, uzun sürecek bu devrimde çocukların ve gençlerin özellikle kültürel ve ideolojik olmak üzere her alanda devrim ve halk savaşı için yetiştirilmesinin zorunluluk olarak ele almak gerektiğini savunmuştur. Ve çocukların kültürel ideolojik eğitime hizmet edecek sayısız eser vermiştir. Bugün onun savunduğu bu ilkeleri, FHKC, Gassan Kanafani okulları açmakla uygulamaktadır. Gassan Kanafani, 1972 yılında Beyrut'ta İsrail ajanlarının arabasına yerleştirdikleri bombanın patlamasıyla öldürülmüştür. Ama Filistin devrimi içindeki etki ve gücü verdiği sayısız eserlerle, mücadelesiyle her zaman yaşamıştır, yaşamaktadır. Gassan Kanafani bütün Filistinli çocukların ilk öğretmeni, eğitimcisidir artık. (Gassan Kanafani FHKC merkezi siyasi yayın organı El-Hadaf'ın, ölümüne kadar baş yazarlığını üstlen-

miş, diğer yandan gazetenin çıkarılması için matbaanın kurulması için çaba sarfetmiştir.)

Gassan Kanafani okulları bütün Filistin göçmen kamplarında bulunmaktadır. Bu okullarda yarının halk savaşçısı küçük Filistinlilere Emperyalizm, siyonizm düşmanlığı ile birlikte vatan sevgisi, Filistin'deki vatan topraklarına dönme düşüncesi, edebiyat ve sanatsal faaliyetler aracılığıyla yerleştirilir. (Resim, şiir, konuşma, tartışmalar vs.). Okuma yazma öğrenme çağında olanlara, bu okullarda okuma yazma öğretilir. Çocukların eğitiminde daha çok resme ağırlık verilmektedir. Bu resimler daha sonra kamp içinde sergilenmekte, uluslararası festivallere katılmaktadır. Diğer yandan çocuklara Filistin devrim marşlarında öğretilir. Bu okullar sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki tedarisat yapmaktadırlar. Bu iki tedarisatta toplam 250 - 300 küçük Filistinli eğitilmektedir. Bu sayının bir kamp için oldukça az olduğu açıktır—ki El-Fetih'in de kamplarda bu tipte okulları bulunmaktadır. Bu okullarda görevli öğretmenlerin çoğunluğu cephe üyesidir. Bu öğretmenler belli zamanlarda öğrenci velileriyle toplantı yaparak, çocuklarının durumlarını değerlendirirler, çocuklarını bu okula vermiş Filistinlilerin eleştiri ve önerilerini dinlerler. Ayrıca okullarda görevli öğretmenler— (her okulun öğretmenleri kendi aralarında)— haftada bir toplanarak eğitim programını tartışırlar, eksiklerini,

başarılı taraflarını tespit ederek, gelecek haftaki programı bu değerlendirmelerden sonra hazırlarlar. Bu okullarda görevli cephe üyesi öğretmenler cephe üyelerinin uyguladığı haftalık çalışma programını ve haftalık toplantılarını kendi hücrelerine bağlı olarak yürütürler. İdari olarak bir üst merkezi mesleki kuruluşa bağlı olan öğretmenlerden, cephe üyesi olanlar hücre çalışmalarını kamptaki FHKC'nin siyasi bürosuna bağlı olarak yürütürler. Tuttukları aylık raporları bu bürolar kanalıyla üst bölge siyasi bürolarına yollarlar.

FHKC'nin gençlik teşkilâtlanması:

FHKC'nin gençlik teşkilâtı 1975 yılında faaliyete geçmiş, esas örgütlenmeye ve üye sayısı çoğaltmaya başlaması, ancak Lübnan iç savaşı sonrası olmuştur. Bugün için yalnızca Lübnan içinde örgütlenmesi bulunmaktadır. 12 yaşından büyük çocuklar FHKC'nin gençlik teşkilâtına üye olabilirler. Bu teşkilâtta gençleri kültürel ve sportif faaliyet içinde eğitirken, onları ideolojik çalışmada sevkeder. Her kampta bulunan bu teşkilâtın kütüphanesi, küçük çapta spor salonu, kültürel çalışmalara gerekli araç ve gereçleri mevcuttur. Bu örgütlenmenin amacı da gençleri emperyalizme ve siyonizme karşı, gerçekten bağımsız, demokratik Filistin için halk savaşına hazırlamaktır. Emperyalizme ve siyoniz-

me karşı top yekün silâhlı halk savaşı vermek zorunda olan Filistin halkı, tüm çalışmalarını ve örgütlenmelerini bu amaca yönelik ele almaktadır. FHKC'de diğer tüm Filistin Direnme Örgütleri'nden ayrı olarak, topyekün halk savaşını Marksist temellere oturtmuş politikasıyla yönlendirmeye çalışması dolayısıyla, tarihi zorunluluk açısından Halk Savaşının bitiş ipini en önde göğüsleyeceğini şimdiden söylemek kâhinlik olmasa gerek.

FHKC'nin kültürel ve sanatsal çalışmaları:

Kültürel çalışma açısından FHKC bir çok kitap ve büroşür yayınlıyarak-İngilizce ve Fransızca yayın dahil-incelemiş, araştırılmış Filistin halkının kültür birikimini tanıtmaktadır. Folklor çalışmaları yapılmakta, edebiyat alanında şiire ağırlık verilmekte, en önemlisi küçükten başlayarak Filistin devrim marşları öğretilmektedir. Her alanda bir araya gelen 5 - 6 cephe üyesi marş söylemeye başlamaktadır. Bu durum çok yaygındır. Afiş konularında ve biçiminde-gerek siyasi, gerekse kültürel olsun-çok anlamlı kompozisyonlar oluşturmaktadırlar, bu konuda FHKC'nin yaratıcılığı çok gelişmiş durumda, bu afişleri ilişkide buldukları devrimci örgütler aracılığıyla tüm dünyaya yollama olanakları bulunmaktadır. FHKC'nin sinema kolunun da çalışmalarından başarılı sonuçlar elde edilmiş.

FHKC'nin sinema kolunun kendi olanaklarıyla çekimini yaptığı 4 filmi bulunmaktadır. Bu filmlerden birisi canlı olarak çekilmiş, Tel-Zaatar direnişi ve katliamını konu alıyor. Diğer filmlerden birinin öyküsünü Gassan Kanafani yazmış. Bu film uluslararası Laypzig festiavlinde ödül almıştır.

Genel olarak tüm anlattıklarımızı tek cümle ile özetlersek-tabii FHKC açısından-Halk Savaşı olarak yürütülen bir devrim hareketi, silâhlı mücadeleyi temel çarpışma biçimi alırken, bunu kesinlikle halka dayandırmalıdır ve halk içindeki sosyal ve özellikle siyasal çalışmayı hiç bir zaman göz ardı etmeden, sabırla, ağır ağır halkı da silâhlı mücadeleye çekmelidir. FHKC Güney Lübnan ve İsrail işgali altındaki topraklarda-özellikle Batı Şeria ve Gazze'de-silâhlı mücadeleyi yükseltirken buna paralel olarak Filistin halkı içindeki siyasi bilinçlendirme, örgütlendirme çalışmasını çeşitli sosyal çalışma araçlarını da kullanarak yoğunlaştırmaktadır.

Filistin Ulusal Meclisi Çalışmaları ve FHKC'nin Ulusal Meclis'e Karşı Tavrı:

Tüm Filistin halkını temsil eden devletin yaşama, yürütme, işlerini üstlenmesi amacı ile kurulmuş, yani ilerideki bağımsız demokratik Filistin Devleti'nin bugünden adımını atmak amacı ile-Filistin Ulusal Meclisi, gerçekten bu ni-

hai amaca yönelik çalışma içinde olmadığı görülmektedir. Bu Filistin Ulusal Meclisi Filistin halkını temsil etmesiyle, siyasi çalışmalar yürütür, siyasal kararlar alır, programlar çıkarır. Bu meclis olağanüstü durumların dışında 2 yılda bir toplanarak seçilen Filistinlilerden oluşur. Bu meclise katılan toplam temsilci 199 kişidir. Filistin Ulusal Meclisini oluşturan esas temsilciler olan 15 kişi bu 199 delege tarafından seçilir ve bu 15 temsilciden 7 tanesi El-Fetih'in iddiasına göre bağımsız üyelerden, yani hiç bir direnme örgütüne bağlı olmayan kişilerden seçilir. Tabii seçilen bu bağımsız üyelerin çoğunluğunun Filistin direnme örgütlerinden biriyle ilişkisi olmaktadır. Filistin Ulusal Meclisinin şimdiye kadar yönetim kademesinde El-Fetih etkin olmuştur. *FHKC'nin ise Ulusal Meclise katılmama kararı bulunmakta, bu nedenle FHKC seçimleri protesto etmekte, katılmamaktadır.*

FHKC'nin Filistin Ulusal Meclisi seçimlerine katılmama kararının esas nedeni siyasaldır-yani Filistin Ulusal Meclisi'nin temelde siyasetine karşıdır-diğer yandan örgütsel nedenlerde, bu katılmama kararını etkilemede rol oynamaktadır.

El-Fetih'in söz ve karar sahibi olduğu Filistin Ulusal Meclisi, Filistin Devleti'nin 1967'de BM'lerde kabul edilen 242 sayılı yasaya göre yeni barışçıl yollardan Batı Şeria ve Gazze kurulabi-

leceği tezini savunmaktadır. FHKC ise barışçıl yollardan kurulacak Filistin Devleti'nin hiç bir zaman bağımsız olamayacağı gibi, İsrail Devleti'nin varlığını da bu durumda kabul etme durumuna düşüldüğünü, Filistin topraklarında gerçekten bağımsız demokratik Filistin Devleti'nin, İsrail siyonizmini silâhlı halk savaşıyla yıkarak kurulacağını savunmaktadır. Diğer yandan El-Fetih'in politikasının etkisiyle Ulusal Meclis Filistin Arap Halkın Emperyalizme ve siyonizme karşı verdiği halk savaşını arkadan hançerleyen gerici Arap rejimleriyle ilişkisini sürdürmektedir. FHKC ise gerici Arap rejimlerini düşman kamp içinde görmekte, bu rejimlerin yıkılması için mücadelede bayrağını yükselten örgütlere aktif destek olmaktadır.

Örgütsel olarak ise El-Fetih tüm kesimlerde savunduğu seçim sistemi olan çoğunluk sistemini bu meclis seçimleri içinde savunmaktadır. FHKC ise bu durumda bütün söz ve karar sahibinin tek örgüt olduğunu, diğer örgütlerin siyasi kararların dışında tutulmasıyla, bu meclisin gerçekten Filistin Halkının tam anlamıyla temsil edemediğini savunmakta, buna karşılık nisbi temsil sistemiyle Ulusal Mecliste Filistin Direnme Örgütlerinin güçleri oranında temsil edilmesiyle tam anlamıyla Filistin halkı temsil edilmiş olacağı görüşündedir. Aynı zamanda Ulusal Meclise seçilen yedi bağımsız üyeliğin kaldırıl-

masını, bu yedi üyenin Filistin direnme örgütlerinden seçilmesini istemekte, Filistin Devriminde varılan bu aşamada «bağımsızlık» kavramını kabul etmemektedir.

FHKC Filistin Ulusal Meclisinin bu politikasının ve örgütsel işlerliğinin kendi savunduğu doğru tezler doğrultusunda değiştirilmesi için her türlü çalışmayı yapmaktadır.

FİLİSTİN DİRENME ÖRGÜTLERİ

(FHKC'NİN DIŞINDAKİLER):

1 — El-Fetih:

Filistin direnme örgütleri içinde halk açısından, kitle örgütlerinde etkinlik açısından en güçlü olanıdır. Filistin Direnme Örgütleri içinde ilk silâhlı mücadeleyi başlatan örgüttür (1 Ocak 1965). FKÖ'de ve Filistin Ulusal Meclisi'nde etkindir. Genel olarak yapısında ağır basan yön küçük-burjuva yöndür, heterojen yapıya sahiptir, her sınıftan insan El-Fetih saflarında yer almıştır. El-Fetih'in sağ kanadı (milli burjuvazi) emperyalizmin gözde müttefiki gerici Arap rejimleriyle ilişkisi çok samimidir. El-Fetih gerici olsun olmasın hiç bir Arap rejiminin iç işlerine karışmama tavrını benimsemiş ve her türden Arap rejimiyle ilişki kurup, yardım almıştır. Bu günkü lideri Abu Ammar (Yaser Arafat'tır) ve Orta Doğu'da BM'den 1967'de çıkan 242 sayılı yasaya

göre barışın sağlanacağını ve Filistin Devleti'nin kurulacağı tezinde savunmakla birlikte, her Filistin direnme örgütü gibi Halk Savaşı'ndan yanadır (daha çok Cezayir tipi bir halk savaşı). El-Fetih'in Filistin halkının üzerindeki etkisi değişik sınıfları içinde barındırmasının yanında, dini, politikasına dayanak yapması ve maddi imkanlarının geniş olmasından gelmektedir. Fakat Filistin halkı, Filistin Devrimi'nin ilerlemesine bağlı olarak, proleteryanın bilimine de giderek ilgi duymaya, onu öğrenmeye başladı. FHKC'de bu durumu daha köklü hale dönüştürmek için bilinçlendirme çalışmalarına hız verdi. Artık bugünkü koşullarda El-Fetih'in adım adım izleyicisi, onun korkulu rüyası FHKC olmaktadır.

2 — Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi:

1969 yılında FHKC'den ayrılan Nayif Hawatme isimli bir Ürdün'lü tarafından kuruldu. Filistin Halk Savaşını FHKC gibi Marksist temellere dayandırmaya çalışıyor. Geniş teorik araştırma ve incelemelerin yanında pratik olarak-savaş alanında-çalışmaları El-Fetih'e ve FHKC'ye, hatta diğer direnme örgütlerine oranla çok geridir. Filistin Devrimi'nde direnme örgütleri içinde etkinlik olarak El-Fetih, FHKC'den sonra üçüncü olma durumunu korumakta-

dır. Savunduğu tezler itibariyle Sovyetlere yaklaşmaktadır.

3 — Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komitesi (Komutanlığı):

1968'de FHKC'den kopan Ahmet Cibril'in kurduğu örgüttür. Politik yana ve halk içindeki çalışmayı fazla önemsemez, çalışmasının ağırlığını askeri örgütlenmeye vermiştir. Halk içinde fazla etkinliği yoktur. Bu zamanlarda intihar komandoları yetiştirdiği söyleniyor.

4 — Arap Kurtuluş Cephesi:

Irak Baas yanlısı; FHKC'nin başını çektiği RED cephesi içinde yer almaktadır. Lideri Abraham Mehmet'tir. Filistin halkı üzerinde etkisi yok. 1969 yılında Irak Baas Partisi'nin kontrolünde kurulmuştur.

5 — El-Saika (Yıldırım):

Suriye Baas Partisi yanlısı Lübnan iç savaşına Suriye'nin, Filistin direnme örgütleri ve Lübnan ilerici güçlerine karşı mücadele etmesi, bu örgütün Filistin Halkı içinde azda olsa var olan etkisini silip süpürmüştür. El-Saika'nın lideri Züher Muhsin'dir. (1968'de Suriye Baas Partisi tarafından Suriye yanlısı Filistinlilerce kurdurulmuştur.)

6 — Filistin Kurtuluş Cephesi:

RED Cephesi içinde yer almaktadır. Politik lideri Talat Yakup, askeri lideri Abul Abbas'tır.

7 — Halk Savaşçılar Cephesi:

Lideri doktor Samir Goşe'dir. RED Cephesi içinde yer almış örgütlerden biridir.

Ve diğer var olup, bir müddet sonra adından bir daha söz edilmeyen örgütlenmeler olmaktadır.

RED Cephesi 1973'te 4 Filistin Direnme Örgütünün FHKC'nin siyasi önderliği altında birleşmesiyle oluşmuştur. RED cephesi bugünde varlığını sürdürmekte ve bütün örgütlerden-dört örgütten-oluşan baskın gruplarıyla İsrail içine baskın yapmaktadır. SOMUD isimli haftalık dergisi bulunmaktadır.

TÜSTAV

FİLİSTİN SORUNU NEDİR?

- sayfa 11 Arap halkın bir kısım toprakları siyonist-
satır 16 ler tarafından genellikle Arap halkı ilikle-
rine kadar ezen baskı altında tutan feo-
dallerden satın alınmıştır.
- sayfa 24 (alttan satır 12 ve diğerleri) 1967 6 gün sa-
vaşı kitapta 1967 Ekim savaşı olarak ya-
zılmış, 1967 Haziran 6 gün savaşı olacaktır.
- sayfa 24 Gazze, Ürdün yönünden kaybedilmiş top-
satır 21 rak parçası olarak anlaşılıyor. Mısır yönün-
den kaybedilmiş toprak parçası olacaktır.
- sayfa 25 (satır 1'den sonra dip not düşülecek) Fakat
bu savaş aynı zamanda küçük burjuva re-
jimlerin acizliğini de göstermesi yönünden
değerlendirilmeli, dersler çıkarılmalıdır.
- sayfa 43 RED-SOMUD Cephesi resmen dağılmamış,
satır 26 pratikte hiç bir işlerliği kalmamıştır.
- sayfa 47 (satır 1 dip not düşülecek veya eklenecek)
İşgal altında görev yapan —baskınları da
örgütleyen— Cephe üyelerinin halk savaşı-
na katkıları büyüktür. İşgal altındaki top-
raklarda Cephe üyelerinin %30'unu kadın-
lar teşkil etmektedir.

FİLİSTİN DİRENME ÖRGÜTLERİ

- sayfa 60 FKÖ'nün başkanlığına, 1969'da yapılan 5.
satır 6 Kongrede El-Fetih'in lideri Yaser Arafat
seçilmiştir. El-Fetih FKÖ'nü 1967 Haziran
6 gün savaşından sonra ele geçirmiştir.
- sayfa 62 Umman Halk Kurtuluş Cephesi, Arap Sos-
satır 18 yalist İşçi Partisi'nin Umman kolu olarak
nitelenmemektedir. (Ama Umman Halk
Kurtuluş Cephesi devrim anlayışı açısın-
dan aynı paraleldedir ve FHKC ile orga-
nik, samimi ilişkiler içindedir.
- sayfa 63 Arap dünyasında —Mısır dışında— Nasırcı
satır 26 partiler yok, örgütler vardır. (Parti sözcü-
ğü, bu cümleden kalkacak).

sayfa 65 Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Ko-
sadır 29 mutanlık örgütü Irak Baas yanlısı değil,
Suriye Baas Partisi'ne yakın bir tavır iz-
lemektedir. Bu örgütün lideri durumunda
olan Ahmet Cibril belli bir süre Suriye or-
dusunda yüzbaşılık görevi yapmıştır. (Bu
Filistin Direnme Örgütünün Suriye Baas
küçük burjuva rejimine bağlılığının önem-
li nedenlerinden biri olarak sayılabilir.).

————— 1969 yılında yapılan kongre FHKC'nin I.
değil, II. kongresidir. Kitapta bu kongre
I. kongre olarak —yanlış olarak— yazılmış-
tır. Gene aynı şekilde 1972'de yapılan kongre
kitapta II. kongre olarak —yanlış ola-
rak— yazılmıştır. FHKC'nin 1972 yılındaki
kongresi, III. kongresidir.

————— Cephe Sabie Savura'nın, FHKC'den ayrıl-
dığı yıl kitapta 1973 olarak —yanlış— ya-
zılmıştır. 1972 yılı olacaktır.

sayfa 93 (alttan satır 16) Filistinli halka, Filistin hal-
kına olacak.

————— Kitapta çeşitli yerlerde kullanılan Yahudi
sözcüğü daha değişik anlama da çekilece-
ğinden ve daha geniş muhtevaya sahip ol-
duğundan, siyonist —siyonistler— sözcü-
ğünü kullanmak daha doğru olacaktır. (Ör-
neğin Filistin topraklarında yaşayanların
dışında, Yahudi sözcüğü dünya üzerine ya-
yılmış yaşayan 14 milyona yakın Yahudi'yi
de içine almaktadır —ki sonra Yahudi söz-
cüğü belli bir dine inananları ifade etmek
için kullanılmaktadır.)

sayfa 111 Abraham Mehmet ismi, Abdül Rahim Ahmet
sadır 13 olacaktır.

————— İzzettin El-Kassan, İzzettin El-Kassam ola-
caktır.

————— FHKC 1972 yılında dış ülkelerde yalnızca
hava alanı baskını ve uçak kaçırma eylem-
lerini durdurma kararı almıştır. Diğer bas-
kınlara bu kararın dışında tutulmuştur. Ki-
tapta da bu anlamda ele alınıyor, yanlış
yorumlara yol açmamalıdır.

35 TL

AKDENİZ

Telaviv

Hayfa

Gazze

Kudüs

Necaf

LÜBNAN

GÜNEY LÜBNAN

SURİYE

Şeria
Nehri

Lut
Gölü

Amman

Süveys
kanalı

MISIR

ÜRDÜN

Akabe körfezi

FİLİSTİN